ISSN 1427-809X

listopad
grudzień
2004

Nr 4(129)

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

Politechnika Opolska

Pożegnanie absolwentów

Fot. Sławoj Dubiel

- Jeszcze o **II OFN**
- Z życia studenckich **kół naukowych**

Zakątki Opolszczyzny

Zimowa pasieka

Nie ma jednej uniwersalnej recepty na sukces. Trzeba się zdecydować na intensywną pracę, cierpliwość i wielką konsekwencję w działaniu

Z dr. hab. inż. Tomaszem Boczarem, profesorem w Katedrze Elektroenergetyki WEiA, rozmawia Krystyna Duda

– Panie profesorze jest Pan obecnie najmłodszym samodzielnym pracownikiem naukowym na naszej uczelni, jaka była droga do tego sukcesu?

– Skłamałbym albo co najmniej nie powiedział całej prawdy, gdybym moją tzw. „drogę do sukcesu" określił jako prostą i usłaną różami. Przygotowanie i przeprowadzenie habilitacji to w moim przypadku okres pięciu lat intensywnej pracy, na którą w pierwszym okresie składały się prace eksperymentalne i godziny spędzone w laboratorium diagnostyki układów izolacyjnych transformatorów. Kolejny etap to przetwarzanie uzyskanych danych pomiarowych, ale również wyjazdy na konferencje, redagowanie artykułów do czasopism i za każdym razem długi, bo dochodzący w periodykach amerykańskich do 1,5 roku czas oczekiwania na recenzje. Po uzyskaniu recenzji następuje przygotowanie odpowiedzi na uwagi recenzentów i znowu oczekiwanie na ich akceptację lub czasami kolejne uwagi do odpowiedzi. Pamiętam mój pierwszy artykuł *Transactions on Dielectrics and Electrical Insulation* wysłany do IEEE, kwartalnika przeznaczonego dla elektryków i elektroenergetyków o największym prestiżu na świecie, gdzie cykl redakcyjny, tj. od momentu złożenia manuskryptu aż do jego wydrukowania trwał ponad 2 lata. Dostałem wówczas cztery praktycznie wykluczające się recenzje, które spowodowały zupełną zmianę podejmowanego w artykule problemu i jego rozbudowanie objętościowe o przeszło 100% w stosunku do pierwotnej wersji. Porównując obie, pierwotną i końcową, można odnieść wrażenie, że to dwa zupełnie inne artykuły, które łączy jedynie nazwisko i imię autora oraz dziedzina wiedzy, której one dotyczą. Kolejnym etapem było napisanie monografii, a właściwie jak się okazało dwóch książek, gdyż opracowany przeze mnie materiał był zbyt obszerny jak na jedną publikację habilitacyjną. Napisanie monografii zajęło mi aż pięć miesięcy, ponieważ pisałem ją właściwie nocami oraz w wolne od zajęć dydaktycznych weekendy. W dzień pracowałem na Politechnice Opolskiej, w Zespole Szkół Ekonomicznych w Opolu, gdzie jestem nauczycielem dyplomowanym oraz w Prywatnym Studium Informatycznym.

Ostatnim etapem było otrzymanie recenzji napisanych książek – dla każdej po dwie, potem przygotowanie odpowiedzi na recenzje i w konsekwencji wydanie monografii przez Oficynę Wydawniczą PO, co nastąpiło w czerwcu i październiku ubiegłego roku. Nie mogę tu nie wspomnieć o wyścigu z czasem towarzyszącym edycji publikacji zarówno przy robieniu korekty autorskiej, jak i w czasie drukowania monografii habilitacyjnej liczącej ponad 350 stron w pełnym kolorze.

Kilka pierwszych egzemplarzy, które trafiły na ręce dziekana Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej prof. dr. hab. inż. Bogusława Grzesika miało kolorowe wydruki wykonane na drukarce laserowej, a dopiero kilka tygodni później z maszyny drukarskiej zszedł cały nakład w kolorze.

Natomiast już w dniu 14 października ubiegłego roku Rada Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej powołała trzyosobową komisję mojego przewodu habilitacyjnego, której przewodniczącym został prof. dr hab. inż. Brunon Szadkowski. W ten sposób rozpoczął się kolejny okres oczekiwania najpierw na wyznaczenie recenzentów, potem na otrzymanie trzech recenzji i ich przyjęcie prze radę, a w konsekwencji wyznaczenie terminu kolokwium habilitacyjnego, które odbyło się 30 marca br.

Podsumowując ten w telegraficznym skrócie przedstawiony przebieg wydarzeń chciałbym pokreślić, że sam przewód habilitacyjny został przeprowadzony w iście zawrotnym i niemal ekspresowym tempie. Z tego okresu chyba najbardziej utkwił mi w pamięci przebieg kolokwium habilitacyjnego, które trwało przeszło pięć godzin, ale to już odrębna historia. Przy okazji

chciałbym również podkreślić, że na żadnym etapie nie odczułem, aby mój wiek miał jakikolwiek wpływ na przebieg mojej pracy zawodowej. Pozostaje mi zatem zachęcić moich młodszych kolegów, aby nie odkładali habilitacji na później, lecz próbowali swoich sił jak najszybciej. Tym bardziej, że nasz wydział ma od jesieni tego roku prawa do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie naukowej elektrotechnika.

– Proszę o przybliżenie czytelnikom dziedziny naukowej, która jest Pana domeną.

– Mówiąc najkrócej moja działalność naukowo-badawcza koncentruje się wokół zagadnień związanych z szeroko pojętą techniką wysokich napięć, a w szczególności dotyczy diagnostyki układów izolacyjnych urządzeń elektroenergetycznych. Zajmuję się badaniami zmierzającymi do tego, aby zdiagnozować aktualny stan izolacji i określić stopień jej zestarzenia, jak również przewidzieć okres pracy bezawaryjnej. To czym się zajmuję naukowo, służy głównie energetyce oraz tym wszystkim jednostkom gospodarczym mającym swoje rozdzielnie zasilające, swoje transformatory. Transformatory takie znajdują się na przykład niemal w każdym wieżowcu.

Od początku mojej pracy zawodowej specjalizuję się w zagadnieniach związanych z pomiarami i przetwarzaniem sygnałów emisji akustycznej generowanych przez wyładowania niezupełne występujące w wysokonapięciowych układach izolacyjnych. Wyładowaniom niezupełnym towarzyszy emisja fali akustycznej, którą zmierzyć można przy pomocy akustycznych przetworników. Zaletą tej metody jest możliwość jej stosowania podczas pracy urządzenia, bez konieczności wyłączania go. Głównym celem prowadzonych przeze mnie prac naukowo-badawczych jest określenie możliwości identyfikacji form wyładowań niezupełnych, jakie mogą występować w izolacji papierowo-olejowej transformatorów elektroenergetycznych, na podstawie oceny generowanych przez nie impulsów emisji akustycznej. Ponadto prowadzone przeze mnie prace zmierzają do stworzenia systemu ekspertowego, który umożliwi rozpoznawanie defektów występujących w mierzonej metodą emisji akustycznej izolacji, wywołanych wyładowaniami niezupełnymi. Diagnostyka zmierzająca do oceny stanu układów izolacyjnych transformatorów elektroenergetycznych ma duże znaczenie techniczne i jest bardzo istotna z punktu widzenia rachunku ekonomicznego, ponieważ transformator jest najdroższym urządzeniem w systemie przesyłowo-rozdzielczym, a szacunkowa wielkość kosztów jego awarii może w ekstremalnych przypadkach przekroczyć nawet pięciokrotnie koszty jego budowy.

– Czy mógłby Pan wskazać szkołę naukową bądź mistrza, którego jest Pan „uczniem"?

– Moim niedoścignionym mistrzem, a przede wszystkim autorytetem naukowym i moralnym jest prof. dr hab. inż. Jerzy Skubis, któremu zawdzięczam i to, że wybrałem drogę nauczyciela akademickiego, ale również dziedzinę wiedzy, w której się poruszam. Od niego przyjąłem styl pracy naukowo-badawczej, dydaktycznej oraz sposób postępowania z ludźmi. Profesor był promotorem mojej pracy magisterskiej i doktorskiej oraz pierwszym czytelnikiem i „nieoficjalnym recenzentem" mojej rozprawy habilitacyjnej.

W trakcie moich zmagań naukowych jego bezcenne rady wypływające z wieloletniego doświadczenia zawsze były dla mnie ogromnym wsparciem, a zarazem motywowały mnie do jeszcze większego wysiłku. Ta sytuacja trwa i w chwili obecnej. Profesor jest nie tylko dla mnie wzorem, ale i przyjacielem, takim przez wielkie P, na którego zawsze mogę liczyć i któremu chciałbym jeszcze raz za wszystko co dla mnie zrobił bardzo podziękować. Mówiąc to zdaję sobie oczywiście sprawę, że żadne słowa podziękowania nie wyrażą w pełni mojej wdzięczności dla Profesora.

– Jak jest recepta na taki rozwój naukowy?

– Myślę, że nie ma jednej uniwersalnej recepty. Każdy kto ma zamiar zmierzyć się ze zdobywaniem kolejnych szczebli naukowej drabiny musi być przygotowany na intensywną pracę w warunkach wymagających cierpliwości i wielkiej konsekwencji w działaniu. Należy także uwzględnić duże obciążenia psychiczne, jakie powstają w związku z publicznymi wystąpieniami, ale również wziąć pod uwagę uwarunkowania fizyczne wynikające z długotrwałej pracy przy komputerze, braku ruchu i niedoboru snu. Warto pamiętać, że zastosowana strategia pozostanie zawsze zależna od wypadkowej cech człowieka oraz korzystnych podmuchów wiatrów, czyli splotu różnych okoliczności zewnętrznych.

Nie wyobrażam sobie przystąpienia do pisania rozprawy habilitacyjnej czy w ogóle pracy naukowo-badawczej, jeżeli nie miałbym oparcia i zrozumienia w mojej rodzinie. Trzeba sobie zdać sprawę z tego, że w czasie pisania książki jest się zupełnie nieużytecznym dla żony, dzieci, rodziców czy przyjaciół. Aby w jak najkrótszym czasie osiągnąć założony cel, należy wyłączyć się z życia towarzyskiego, zapomnieć o przyjemnościach, wyjazdach, relaksie i czasie wolnym. W moim przypadku rodzina była cały czas ze mną i myślę, że wspaniały jest zwyczaj powszechnie przyjęty na uczelniach w Holandii, że wszelkie dyplomy odbierają właśnie żony towarzyszące wyróżnianym mężom, gdyż to one przejmując obowiązki domowe przyczyniają się w dużym stopniu do osiąganych sukcesów.

Ponadto uważam, że niezbędna przy realizacji przewodu habilitacyjnego i w ogóle dla rozwoju naukowego jest sprzyjająca atmosfera w pracy, współpraca w zespole badawczym, właściwe ukierunkowanie, przychylność i życzliwość kierownika katedry oraz dziekana. Ja pisząc habilitację miałem takie oparcie w profesorze Jerzym Skubisie i profesorze Józefie Kędzi. Dlatego mogłem skupić się jedynie na pracy naukowej, a wtedy wszystko przebiega łatwiej i szybciej.

– Co zmieniło się w Pana życiu zawodowym po zatwierdzeniu przez centralną komisję Pana habilitacji?

– W moim życiu osobistym mam odrobinę więcej czasu, który

Ciąg dalszy na stronie 9

Siedemnaste w kadencji 2002–2005 posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej odbyło się 20 października według przedstawionego niżej porządku obrad, zaakceptowanego przed obecnych.

1. Sprawy organizacyjne:

Zmiana nazwy Zakładu Kształcenia Ustawicznego na Zakład Kształcenia Ustawicznego i Studiów Międzynarodowych na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji.

2. Sprawy osobowe:

2.1. Zaopiniowanie wniosku o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego PO na czas określony. **Eduarda Andreasa Konopkę**.

2.2 powołanie na stanowisko kierownika Zakładu Kształcenia Ustawicznego i Studiów Międzynarodowych – dr **Marii Kani** (WZiIP)

2.3 wyrażenie zgody na przedłużenie zatrudnienia na stanowisku adiunkta o 8 lat – dr **Zofii Kostrzyckiej** (IMFiCh)

2.4 rozpoczęcie dyskusji nad projektem zmian systemu oceny nauczyciela akademickiego

3. Sprawy naukowe:

3.1 uchwalenie planu rozszerzenia uprawnień do nadawania stopni naukowych przez jednostki naukowo – dydaktyczne Politechniki Opolskiej

3.2 podjęcie uchwały w sprawie udziału Politechniki Opolskiej w projekcie:

„Budowa optycznej sieci teleinformatycznej Opola", w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego – zadanie 1.5 i finansowania wkładu własnego.

3.3 zaopiniowanie wniosku o uruchomienie studiów doktoranckich na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki.

4. Komunikaty, zapytania i wolne wnioski.

5. Zatwierdzenie protokółu z posiedzenia Senatu PO z dnia 22 września 2004 r.

Obradom przewodniczył rektor, prof. **Piotr Wach** i rozpoczął je od usprawiedliwienia nieobecności prorektora ds. organizacyjnych dr. **Zygmunta Kasperskiego**, który w tym samym czasie odbierał nagrodę marszałka województwa w uznaniu osiągnięć w dziedzinie upowszechniania i rozwoju edukacji. Ponadto rektor wręczył mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego PO na czas nieokreślony dr. hab. **Stanisławowi Zagórnemu**.

Realizując przyjęty prządek obrad Senat Politechniki Opolskiej:

Ad 1

– uchwalił, z dniem 1 listopada 2004 r. zmianę nazwy Zakładu Kształcenia Ustawicznego na Zakład Kształcenia Ustawicznego i Studiów Międzynarodowych na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji.

Ad 2

– pozytywnie zaopiniował wniosek dziekana Wydziału Mechanicznego o mianowanie z dniem 1 listopada 2004 r. dra inż. Eduarda Andreasa Konopkę na stanowisko profesora nadzwyczajnego w PO na czas określony, tj. 5 lat;

– pozytywnie zaopiniował powołanie z dniem 1 listopada 2004 r. dr **Marii Kani** na stanowisko kierownika Zakładu Kształcenia Ustawicznego i Studiów Międzynarodowych na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji;

– zgodnie z § 60 Statutu PO wyraził zgodę na przedłużenie zatrudnienia na stanowisku adiunkta dr **Zofii Kostrzyckiej** z IMFiCh, z dniem 1 grudnia 2004 r. – o 8 lat.

Rektor przedstawił nowych przedstawicieli studentów w składzie Senatu PO w bieżącym roku akademickim: **Przemysław Skórski**, **Michał Podmagórski**, **Agnieszka Malinowska**, **Anna Janowska**, **Anna Mielnik**.

Prof. P. Wach dał asumpt do dyskusji nad przygotowywanym projektem zmian systemu oceny nauczyciela akademickiego i omówił kontekst dotychczas obowiązującego systemu oceny. Prof. **S. Szymura**, przewodniczący Senackiej Komisji ds. Nauki i Kadry Naukowej przedstawił przygotowaną w wyniku prac komisji nową wersję arkusza oceny. W konkluzji podjętej przez obecnych dyskusji postanowiono, że do dnia 30 listopada wniesione zostaną uwagi i propozycje do przedstawionego projektu.

Ad 3

Zaproponowany przez prorektora ds. nauki prof. **Jerzego Skubisa** plan uzyskiwania uprawnień do nadawania stopni naukowych przez jednostki naukowo-dydaktyczne Politechniki Opolskiej, postanowiono jeszcze przedyskutować na radach wydziałów i przedstawić pod akceptację w formie uchwały na jednym z kolejnych posiedzeń Senatu PO.

Rektor P. Wach przedstawił do akceptacji propozycję udziału Politechniki Opolskiej w projekcie dotyczącym budowy optycznej sieci teleinformatycznej, akcentując wynikające stąd zobowiązania i korzyści. W wyniku tego Senat PO przyjął uchwałę, w której wyraził zgodę na udział Politechniki Opolskiej w projekcie pn. Budowa optycznej sieci teleinformatycznej Opola w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego – Zadanie 1.5 i uchwalił zabezpieczenie finansowe wkładu własnego w wysokości w wysokości 200 tys. zł w latach: 2005 r. – 90 tys. zł i 2006 r. – 110 tys. zł z rezerwy rektora powiększonej o wymienione kwoty.

Przedstawiony przez dziekana Wydziału Elektrotechniki i Automatyki wniosek o utworzenie studiów doktoranckich w dyscyplinie *elektrotechnika* został pozytywnie zaopiniowany przez Senat PO.

Ponadto Senat PO zaopiniował pozytywnie wniosek dziekana Wydziału Mechanicznego o przyznanie dr. inż. **Aleksandrowi Karolczukowi** krajowego stypendium Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla młodych naukowców w uzasadnieniu przedstawiając dorobek naukowy pracownika. Wart odnotowania jest fakt, że stypendium FNP jest zarazem cennym wyróżnieniem, które poprzednich latach otrzymało w Politechnice Opolskiej zaledwie kilku młodych naukowców.

Realizując pkt. 4 posiedzenia rektor w kilku zdaniach zreferował tematykę omawianą na ostatniej Konferencji Rektorów Uczelni Technicznych. Rektorzy skupili swoje rozważania m.in. na projekcie nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym, kształceniu dwustopniowym, wydaniu suplementu do dyplomu ukończenia studiów oraz na opracowywanym projekcie elektronicznej ▸

Z kalendarza rektorów

• 19 października rektor, prof. **Piotr Wach** uczestniczył w kolejnym posiedzeniu Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, na którym omawiano m.in. porozumienie o powołaniu konsorcjum mającego na celu koordynację działań w zakresie wprowadzania systemu elektronicznej legitymacji studenckiej. Gospodarzem spotkania była Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych we Wrocławiu.

Nazajutrz prof. P. Wach przewodniczył siedemnastemu w kadencji posiedzeniu senatu PO.

• 26 października 2004 r. rektor P. Wach wziął udział w posiedzeniu Rady Fundacji „Pro Lege", a tego samego dnia prorektor ds. nauki uczestniczył w obradach Kolegium Prorektorów ds. Nauki Uczelni Wrocławia i Opola, które odbyło się we wrocławskiej Akademii Rolniczej.

• Dwa dni później, 28 października prof. **J. Skubis** był gościem Radia Opole, gdzie udzielił wywiadu na temat uzyskania praw habilitowania przez Wydział Elektrotechniki i Automatyki.

• W dniach 4 do 7 listopada rektor Piotr Wach przebywał z oficjalną wizytą we Francji, gdzie podpisana została umowa o współpracy pomiędzy Politechniką Opolską i Uniwersytetem 13 w Paryżu. Wiele miejsca poświęcono także omówieniu współdziałania dydaktyczno-naukowego z ośrodkami akademickimi w Burgundii. Po powrocie rektor wypowiadał się w lokalnych mediach na temat efektów wizyty w Paryżu i Dijon.

• Prorektor Jerzy Skubis 8 listopada br. uczestniczył w posiedzeniu Opolskiego Zespołu Monitorującego Programy Rozwoju Regionalnego

• Natomiast 9 listopada br. prorektor ds. studenckich prof. **Stanisław Witczak** wziął udział w posiedzeniu Kolegium Prorektorów ds. Studenckich Uczelni Wrocławia i Opola, które tym razem obyło się w Uniwersytecie Wrocławskim. Tematem kolegium były między innymi sprawy rekrutacji na studia cudzoziemców oraz porozumienia uczelni w kwestii międzyuczelnianej oferty przedmiotów fakultatywnych.

• 15 listopada prof. J. Skubis wziął udział w otwartym posiedzeniu KRUWiO zorganizowanym w ramach obchodów Święta Nauki Wrocławskiej na Uniwersytecie Wrocławskim.

• 16 listopada obradował na VII posiedzeniu Konwent Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie, w którym uczestniczył prof. Jerzy Skubis.

• W Szczyrku, w dniach 18 i 19 listopada na konferencji naukowej poświęconej bezpiecznej eksploatacji transformatorów organizowanej przy współpracy Wydziału Elektrotechniki i Automatyki przebywał prorektor J. Skubis.

• W tym samym terminie w Zakopanem trwała konferencja prorektorów ds. kształcenia, gdzie zaprezentowano internetowy system antyplagiatowy, a główne tematy w dyskusji dotyczyły zasady przyjęć na studia, automatyzacji procesu wydawania dokumentów akademickich, elektronicznej legitymacji studenckiej. Omówiono również sytuację na uczelniach po wprowadzeniu nowych zasad przyznawania pomocy materialnej.

• 19 listopada br. rektor, prof. P. Wach spotkał się z przedstawicielkami szkoły kształcenia zawodowego z Hiszpanii, Instituto de Ensino Secundario Pontevedera – paniami **Emmą Ramos** oraz **Stellą Fernandez**. Wizyta miała na celu omówienie możliwości współpracy pomiędzy obiema instytucjami w zakresie praktyk studenckich w programie Unii Europejskiej Leonardo da Vinci. Następnie, panie Fernandez i Ramos zostały zapoznane z ofertą staży w trzech firmach opolskich: Alel Electronics, Hart oraz Elektrowni Opole, gdzie towarzyszyli im pracownicy Działu Współpracy Międzynarodowej PO.

• Prorektor ds. studenckich S. Witczak uczestniczył też w III Seminarium Zespołu Bolońskiego KRASP na temat wymiaru społecznego szkolnictwa wyższego. Seminarium odbyło się 23 listopada na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

• 23 listopada rektor uczestniczył w dyskusji panelowej nt. perspektyw nauki zawodu, zorganizowanej w ramach międzynarodowej konferencji Colloquium Opole 2004. Uczestnicy dyskusji wiele miejsca poświęcili omówieniu problematyki kształcenia w Unii Europejskiej wskazując, iż pozostaje ona jednym z najbardziej aktualnych tematów. Podczas konferencji eksperci z Polski, Czech i Niemiec poddali analizie struktury dwóch wybranych przykładowo regionów, wskazując perspektywy i możliwości przezwyciężenia mizerii na rynku nauki i pracy.

• 2 i 30 listopada br. rektor przewodniczył obradom kolegium rektorskiego z udziałem dziekanów i przedstawicieli związków zawodowych.

Oprac. E. Czaja, T. Kostuś, E. Przystajko

---

legitymacji studenckiej. Omawiane sprawy zapowiadają daleko idące zmiany w zakresie organizacji kształcenia.

Prorektor ds. nauki zarekomendował obecnym kolejne wydanie Raportu z badań, jak również przypomniał, że następna inauguracja roku akademickiego będzie czterdziestą w historii opolskiej uczelni technicznej. 40 lat pracy wyższej uczelni skłania do podsumowań i pozwala wytyczać kierunki działań i rozwoju.

Protokół z posiedzenia Senatu PO nie został przedstawiony do zatwierdzenia, a nastąpi to podczas kolejnego posiedzenia.

Na tym porządek posiedzenia wyczerpano.

Oprac. K. Duda

Pożegnanie absolwentów

Do tradycji akademickiej naszej uczelni weszło uroczyste zakończenie studiów, kiedy kolejni absolwenci odbierają dyplomy. W tym roku kolejna liczna grupa absolwentów odebrała dyplomy ukończenia studiów na **Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji**. 27 października br. w auli przy ul Katowickiej miała miejsce miła uroczystość z tej okazji. Wyjątkowość sytuacji podkreślały stroje, zarówno władze dziekańskie jak i sami absolwenci przybyli do auli w togach. Pani dziekan, prof. **Agata Zagórowska** z nieskrywaną dumą i wyraźnym wzruszeniem w ciepłych słowach żegnała świeżo upieczonych adeptów studiów podstawowych dziennych, zaocznych i podyplomowych. W ceremonii rozdania dyplomów poza władzami wydziału w osobach prodziekanów dr. **Krzysztofa Malika**, profesorów **Roberta Rauzińskiego** i **Ludwika Habudy** wziął udział także prorektor ds. studenckich prof. **Stanisław Witczak**. Na uroczystości przybył z Londynu prof. **Edmund Sanders** – wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Polskiego Instytutu Kontroli Wewnętrznej oraz pani prezes **Katarzyna Kłak**. Powodem ich wizyty było wręczenie certyfikatów audytorskich absolwentom studiów podyplomowych *Audyt i kontrola wewnętrzna w gospodarce i administracji II stopnia*. Po okolicznościowych

przemówieniach prof. S. Witczaka oraz prof. A. Zagórowskiej wykład „absolutoryjny" *Ocena użyteczności aplikacji ADONIS w analizie funkcjonowania procesów biznesowych i ich przebudowie na przykładzie firmy TP SA* wygłosiła pani mgr inż. **J. Kampa**. Zwieńczeniem uroczystości było wręczenie 250 absolwentom dyplomów ukończenia studiów, co zostało ponadto udokumentowane na pamiątkowych fotografiach.

Oprawę artystyczną uroczystości stanowił występ znanego i cenionego chóru „Legenda" pod dyrekcję Elżbiety Wilim.

M. Szewczyk

Wydział Mechaniczny…

…żegnał swoich wychowanków 29 października w auli przy ulicy Katowickiej. Na tak ważnej uroczystości nie zabrakło oczywiście władz wydziału, był dziekan profesor **Leon Troniewski** i prodziekan ds. studenckich profesor **Grzegorz Gasiak** obecny był również prorektor ds. studenckich i pracownik naukowy wydziału prof. **Stanisław Witczak**.

Na uroczystość licznie przybyli tegoroczni absolwenci, ich promotorzy, kierownicy katedr i zakładów Wydziału Mechanicznego oraz członkowie rodzin absolwentów.

W tym roku mury wydziału opuściło około 220 absolwentów, z czego około 150 osób odebrało dyplomy osobiście z rąk dziekana. Po raz drugi zostały także wręczone medale za wyróżniające wyniki w nauce. W tym roku medale otrzymały **Gabriela Gajewska**, **Joanna Guziałowska**, **Karina Zmysłowska**, **Joanna Rauchut**, **Danuta Czernik** absolwentki kierunku *inżynieria środowiska*: oraz **Przemysław Skórski** i **Łukasz Galisz** – absolwenci *mechaniki i budowy maszyn*.

Tradycyjne wystąpienia mówców i samo wręczanie dyplomów urozmaicone zostało występem big-bandu saksofonowego pod kierownictwem pana **Jacka Hornika** z Państwowej Szkoły Muzycznej w Opolu.

Po zakończeniu oficjalnej części każdy miał okazję wznieść toast lampką szampana za pomyślność tegorocznych wychowanków wydziału.

Wszystkim absolwentom serdecznie gratulujemy.

J. Dembicka

Nowe perspektywy opolskich studentów

W dniach 4–7 listopada br. rektor Politechniki Opolskiej prof. Piotr Wach przebywał z oficjalną wizytą we Francji. Jej celem było podpisanie umów partnerskich z dwiema francuskimi uczelniami: Uniwersytetem 13 w Paryżu oraz Uniwersytetem Burgundzkim w Dijon.

Władze Uniwersytetu 13 w Paryżu proponują opolskim studentom podjęcie równoległej nauki na studiach licencjackich oraz studiów podyplomowych m.in. z zakresu zarządzania i informatyki. Nowością będą specjalne studia licencjackie, mające przygotować do pracy menedżerskiej w sporcie. Ponadto została złożona oferta dokształcania i doskonalenia zawodowego na rocznych studiach MBA, adresowana do absolwentów PO (inżynierów informatyki, automatyki, zarządzania i organizacji produkcji oraz administracji). Ich celem ma być pogłębienie wiedzy z zakresu funkcjonowania biznesu i administracji. Ukończenie tych rocznych studiów dawać będzie możliwość zdobycia podwójnego, polsko-francuskiego dyplomu.

Wszystkie zajęcia prowadzone będą w Opolu przez wykwalifikowaną kadrę profesorską zarówno z uczelni partnerskich, jak i z PO. Natomiast praktyki zawodowe oraz staże odbywać się będą we Francji.

Kolejnym rezultatem wizyty rektora PO we Francji było nawiązanie współpracy z Uniwersytetem Burgundzkim w Dijon. Jej celem będzie wymiana, dzięki której nasi studenci zyskają możliwość poznania tamtejszej metodologii pracy na uczelniach wyższych czy też zakresu studiowanego materiału. Przez obie uczelnie prowadzone będą ponadto programy badawcze.

Bez wątpienia perspektywy są wielce obiecujące. W tej sytuacji wypada tylko mieć nadzieję, że ta wyjątkowa szansa podjęcia nauki na którymś z uniwersytetów francuskich, a następnie ukończenia studiów i otrzymania podwójnego dyplomu (w przyszłości być może zatrudnienia w którejś z francuskich firm) zmobilizuje wszystkich naszych studentów do nauki francuskiego. – Oczywiście nie liczymy na wysoką znajomość języka, ale na taką na przyzwoitym poziomie – podkreśla rektor prof. **P. Wach**.

T. Kostuś

Odznaczenia, medale

Wśród informacji zamieszczonych w październikowym numerze WU 2(127) winny znaleźć się nazwiska dwóch pracowników, którym przyznano Brązowe Krzyże Zasługi. Są to pani **Danuta Goliszewska** z Biblioteki Głównej Politechniki Opolskiej oraz pan **Ryszard Raduszewski** z Katedry Materiałoznawstwa i Technologii Bezwiórowych Wydziału Mechanicznego.

Ponadto prof. dr hab. inż. **Wit Grzesik** z Wydziału Mechanicznego otrzymał nagrodę indywidualną Ministra Edukacji Narodowej i Sportu za książkę pt. *Advanced Protective Coatings for Manufacturing and Engineering*.

Publikacja ukazała się w wydawnictwie Hanser Gardner Publications, Cincinnati, OH w Stanach Zjednoczonych Ameryki zyskując bardzo pochlebne recenzje.

O wyborze prof. Wita Grzesika jako kandydata do nagrody ministra informowaliśmy w kwietniowym numerze WU (8/123/04) w rubryce Z prac senatu.

Serdecznie gratulujemy laureatom uzyskanych zaszczytnych wyróżnień, a za uchybienie przepraszamy.

K. Duda

Ciąg dalszy ze strony 3

w całości poświęcam mojej kochającej żonie i synowi bardzo przez ostatni rok pokrzywdzonych przez brak mojej duchowej obecności. Aktualnie opadło ze mnie napięcie nerwowe, jakie towarzyszyło mi przez ostatnie miesiące, no i udaje mi się dłużej spać nawet o godzinę na dobę! Z punktu widzenia praktycznego dostałem od szefa katedry samodzielny pokój, niestety od kilku tygodni brak czasu nie pozwolił mi się do niego przeprowadzić.

Natomiast w życiu zawodowym pojawiła się nowa jakość związana z wielką odpowiedzialnością za rozwój naukowy dwóch doktorantów, którzy zdecydowali się realizować swoje prace doktorskie pod moim kierunkiem.

Dlatego moje wyobrażenie z czasów asystenckich, że po habilitacji będę mógł już tylko odpoczywać i odcinać kupony, legło zupełnie w gruzach, ale nie odczuwam z tego powodu najmniejszego dyskomfortu. Wręcz przeciwnie, znowu mam nowe cele i mogę dążyć do ich realizacji.

– Jak przedstawiają się plany zawodowe na najbliższą i nieco odleglejszą przyszłość?

– Aktualnie przygotowuję się do zebrania naszego zespołu naukowo-badawczego, na którym zadecydujemy kto i w jakich konferencjach będzie uczestniczył w nadchodzącym roku. W 2005 roku muszę zakończyć i rozliczyć projekt badawczy finansowany przez KBN, którego jestem kierownikiem. Ale przede wszystkim w przyszłym roku chciałbym doprowadzić do szczęśliwego otwarcia na naszym wydziale przewodów doktorskich panów mgr. inż. Sebastiana Boruckiego i mgr. inż. Andrzeja Cichonia, których jestem opiekunem i w możliwie najbliższej przyszłości doprowadzić do ich publicznych obron.

Natomiast jeśli chodzi o życie osobiste, to chciałbym spędzić z rodziną przynajmniej jeden tydzień na nartach w Alpach, a na wakacje wyjechać do jakiegoś ciepłego i egzotycznego kraju.

– Dziękuję za rozmowę.

Dział Współpracy Międzynarodowej i Programów Unii Europejskiej

Studenci Erasmusa na Politechnice Opolskiej

Zapewne większość z czytelników miała okazję spotkać się ze studentami Erasmusa, zazwyczaj są to nasi studenci, którzy semestr, czasem dwa, spędzili na jednej z europejskich uczelni. Tym razem chciałam przedstawić studentów, którzy przyjechali do Polski z zagranicy, ponieważ zdecydowali się studiować na Politechnice Opolskiej.

W zimowym semestrze są u nas dwie Hiszpanki, dwóch studentów z Finlandii oraz pięciu z Niemiec. Na kolejny semestr zapowiedziało się siedmiu studentów z niemieckich uczelni.

Postanowiliśmy przybliżyć sylwetki naszych gości, poznać ich zainteresowania, ale także opinię o naszym kraju. W tym numerze prezentujemy studentów z odległej Finlandii oraz świetnie mówiącą po polsku studentkę z Lipska.

Arttu Kemppainen pochodzi z Finlandii, a jego macierzystą uczelnią jest Seinäjoki Polytechnic, gdzie studiuje Business Information Technology, czyli technologię informatyczną w zarządzaniu. W Opolu jest studentem Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji i kształci się także w biznesie i zarządzaniu.

W swoim rodzinnym kraju uprawia snowboarding, jazdę na nartach i biegi. Interesuje się filmem (szczególnie lubi komedie) oraz muzyką. Słucha wszystkich rodzajów muzyki, choć do ulubionych zalicza Hard Trance. W Finlandii jest DJ-em.

Pytany o zdanie na temat naszego kraju zauważa, że Polska i Finlandia bardzo różnią się pod względem sposobu nauczania. Poziom angielskiego jest w jego kraju znacznie wyższy, niemal wszyscy dobrze go znają i z łatwością się nim posługują. Zresztą wszędzie, np. na dworcach napotkać można oznaczenia w tym języku. Arttu zauważa także inną wartość pieniędzy – w Finlandii w porównaniu z Polską jest bardzo drogo!

Joni Vänttinen, podobnie jak kolega na Seinäjoki Polytechnic studiuje Business Information Technology. Tu w Opolu również studiują na tym samym wydziale, ten sam kierunek.

Jego hobby to pływanie i bieganie. Natomiast interesuje się także filmem i komputerami.

Pytany o zdanie o Polsce zauważa, że w jego rodzinnym kraju wszędzie są sauny, które tu bardzo trudno znaleźć.

Fanny Kozanecki pochodzi z Lipska. Jej macierzystą uczelnią jest Hochschule für Technik, Wirtschaft und Kultur Leipzig (FH), gdzie studiuje zbliżone do naszego zarządzania i marketingu Betriebswirtschaftslehre – po angielsku to Business Administration.

Na Politechnice Opolskiej studiuje zarządzanie i marketing na WZiIP.

Jako hobby wymienia czytanie i naukę języka polskiego. Interesuje się ponadto historią, polityką i muzyką. Na pytanie o pobyt w naszym kraju odpowiada, że podoba jej się w Polsce, ale w pewnych sytuacjach często myśli „lepiej nie pytaj".

A. Bałazy

Wieści z wydziałów

Biblioteka Główna

Pracownice Biblioteki Głównej mgr **Ewa Żelawska** i mgr **Małgorzata Kurek** uczestniczyły w konferencji nt: Droga do certyfikatu ISO 9001 w instytucjach „non profit" zorganizowanej przez Bibliotekę Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach.

Dyrektor BG dr **Elżbieta Czerwińska** była uczestnikiem konferencji zorganizowanej przez Uczelniane Centrum Kształcenia Nauczycieli „Andragog" Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Brzegu. Spotkanie odbyło 15 października br., a jego temat to *Terapeutyczne funkcje bibliotek*. Pani dyrektor była również na corocznym spotkaniu dyrektorów bibliotek szkół wyższych połączonym z targami książek „Atena". Spotkanie odbyło się 5 listopada br.

Bibliotekarze z Politechniki Opolskiej wzięli udział w seminarium nt: *Droga do uzyskania certyfikatu ISO w bibliotekach naukowych Opola* zorganizowanym przez Bibliotekę Uniwersytetu Opolskiego, które odbyło się 27 października br. Dr Elżbieta Czerwińska wygłosiła referat pt.: *Biblioteki duńskie na progu XXI wieku*, a mgr Ewa Żelawska i mgr Małgorzata Kurek nt: PN ISO 9001: 2000 jako podstawa certyfikacji systemu zarządzania jakością w bibliotekach.

Anna Kmiecik

Biblioteka Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

W bieżącym roku mija 6 lat od przekształcenia Instytutu Wychowania Fizycznego w Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej. W historię tego atrakcyjnego fakultetu wpisana jest działalność biblioteki wydziałowej, która – dzięki dużemu zaangażowaniu władz dziekańskich została powołana 1 stycznia 1998 r.

Pieczę nad organizacją i prowadzeniem biblioteki objęła pani **Stanisława Biegus**. Podstawowe źródło tworzonego księgozbioru stanowiły książki i czasopisma wybrane z zasobów Biblioteki Głównej Politechniki Opolskiej, dary z filii Głównej Biblioteki Lekarskiej w Opolu oraz z zakupu. Dzięki nawiązanej współpracy i bezpłatnej wymianie z akademiami wychowania fizycznego: w Poznaniu, Warszawie, Wrocławiu, Katowicach i Krakowie nasi czytelnicy mają dostęp do publikacji wydawanych przez te placówki. Księgozbiór znacznie wzbogacają dary od pracowników.

Z biegiem czasu gromadzona literatura zapełniała kolejne regały, potem zaś pomieszczenia, ciesząc się coraz większym zainteresowaniem czytelników. W dalszym ciągu rozszerza się oferta tytułów dostępnych w bibliotece. O ich wyborze decydują głównie pracownicy naukowi i studenci. Zgodnie ze specyfiką wydziału gromadzi się tu pozycje z takich dziedzin jak: medycyna, fizjoterapia, rehabilitacja, psychologia, biologia, biochemia, pedagogika, wychowanie fizyczne, sport, rekreacja czy turystyka. Księgozbiór udostępniany jest na miejscu. Początkowo, ze względu na skromne warunki lokalowe, czytelnia liczyła tylko 6 miejsc, ale wraz ze zwiększającą się liczbą studentów zaadaptowano kolejne pomieszczenia i w tej chwili mogą tu pracować jednorazowo 34 osoby. W placówce są dostępne dwa stanowiska komputerowe z łączem internetowym.

Potrzebną literaturę czytelnicy mogą wyszukiwać w katalogu komputerowym i kartkowym. Ten ostatni, obok alfabetycznego i działowego, obejmuje także oddzielnie opracowaną kartotekę zawartości czasopism, co ogromnie ułatwia uzyskanie potrzebnych informacji. Pomocą w dotarciu do odpowiedniej literatury służy również personel biblioteki, pani *Stanisława Biegus* oraz zatrudniona od 1 października 2001 r. pani *Barbara Buczma*.

Obecnie biblioteka liczy ponad 3 tysiące książek polskich i zagranicznych, 76 tytułów czasopism polskich i zagranicznych. Wśród nich znajdują się czasopisma umieszczone na liście filadelfijskiej: Clinical Rehabilitation, Journal of Sport Rehabilitation, Physical Therapy, Quest, oraz światowa elektroniczna baza abstraktowa Medline. Cennym źródłem informacji są elektroniczne czasopisma udostępniane w ramach konsorcjum EBSCO (Physiotherapy Research International, Interna-

Na zdjęciach: czytelnia i katalogi biblioteki wydziałowej

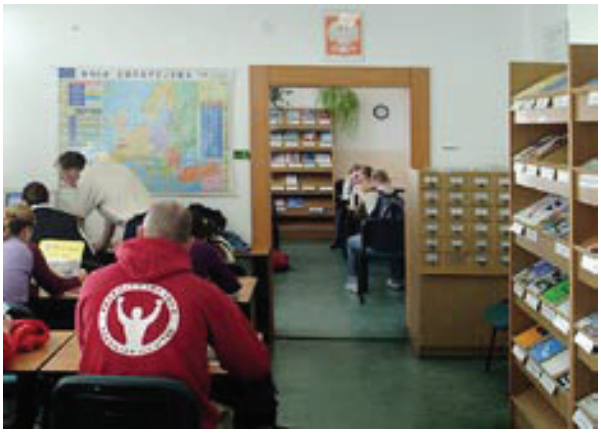

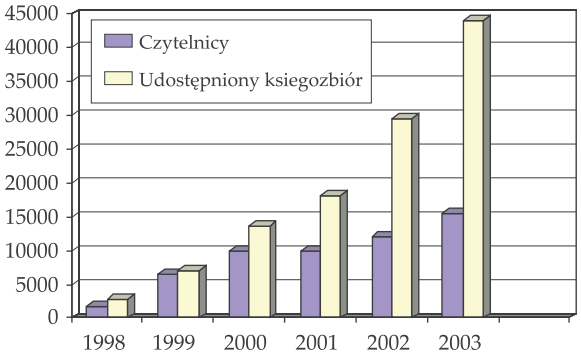

Rozwój Biblioteki w latach 1998–2003

Uczestnicy wycieczki na moście Milenijnym we Wrocławiu

tional Journal of Therapy, Physical Therapy Reviews, Advances In Physiotherapy, Pediatric Rehabilitation, Sport Medicine), Science Direct (Physiotherapy) czy Springer (Intensive Care Medicine, Journal of Orthopedic, Social Science and Medicine).

Czytelnia jest miejscem lubianym i chętnie odwiedzanym przez studentów wydziału. W ciągu 6 lat działalności z jej usług skorzystało blisko 65 tysięcy czytelników. Udostępniono im ponad 150 tysięcy zbiorów.

W Bibliotece Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii bywa tłoczno i gwarno, ale.. czy może być coś smutniejszego od czytelni, której jedynym gościem jest pustka?

Stanisława Biegus

Wydział Budownictwa

Reaktywacja Koła Naukowego Roads & Bridges

W maju 2004 r. wznowiło działalność Koło Naukowe Roads & Bridges, działające przy Zakładzie Konstrukcji Mostowych Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej.

W swoich planach pracy koło zakłada realizację cyklicznych spotkań/seminariów o charakterze naukowym, na których dyskutowane będą bieżące zagadnienia związane z teorią i praktyką dotyczącą obiektów mostowo-drogowych. Planujemy również organizację wycieczek naukowo-dydaktycznych.

Osoby zainteresowane aktywnym uczestnictwem w pracach KN Roads & Bridges prosimy o kontakt z sekretariatem ZKM, ul. Ozimska 75a, tel. 45 36 645, e-mail: zkm@po.opole.pl.

Opiekunem koła jest mgr inż. **Przemysław Jakiel**.

Przemysław Jakiel

Od redakcji: Przy okazji warto jeszcze dodać, że status koła naukowego ma także studenckie radio Emiter – występuje pod nazwą Koło Naukowe Radiowców EMITER. Opiekunem koła jest prof. **Krystyna Kamińska** z WEiA.

Wizyta na nowo budowanej przeprawie mostowej przez Odrę we Wrocławiu

Studenci IV i V roku specjalności inżynieria mostowo-drogowa działający w kole naukowym Roads & Bridges zorganizowali jeszcze w maju wycieczkę naukową, której opiekunem był mgr inż. Przemysław Jakiel.

Głównym celem wyjazdu była wizyta na budowie nowoczesnego mostu Milenijnego znajdującego się w ciągu obwodnicy śródmiejskiej we Wrocławiu. Obiekt ten powstaje na zlecenie Zarządu Dróg i Komunikacji we Wrocławiu, autorami jego projektu są firmy Biprogeo-Projekt (część drogowa) oraz BBR Polska (część mostowa), natomiast głównym wykonawcą jest firma Skanska SA.

Widok na budowany most Milenijny. Słup pylonu od strony dolnej wody

Widok na most Pokoju, na drugim planie most Grunwaldzki

Budowaną przeprawę o całkowitej długości 973 m, w tym odcinek 550 m przecinający rzekę Odrę, podzielono na 4 zasadnicze części, tj.:

– dwupylonowy most wantowy długości 290 m o dwudźwigarowej rusztowo-płytowej konstrukcji przęsła,

– most nawisowy długości 260 m z dźwigarem skrzynkowym o zmiennej wysokości,

– estakady: lewo – (dł. 324 m) i prawobrzeżna – (dł. 97 m).

Całość wykonano w technologii betonu sprężonego.

W chwili zwiedzania trwały prace końcowe związane z budową nurtowej części przęsła mostu wantowego (montaż ostatniego segmentu środkowego) metodą nawisową z podwieszeniem za pomocą cięgien.

Budowę zwiedziliśmy dzięki uprzejmości dyrektora kontraktu, pana **Zygmunta Andrejasa**, a bezpośrednio po obiekcie oprowadzała nas inżynier budowy, pani **Magdalena Olchawa**.

Na początku września most poddano zakończonym pozytywnie próbom obciążeniowym, a oddanie do eksploatacji tego odcinka obwodnicy nastąpiło 30 października 2004 r.

Jeszcze tego samego dnia mieliśmy okazję zwiedzić malowniczo położone zabytkowe mosty Wrocławia, m.in. Stare Mosty Mieszczańskie, mosty: Pomorski, Uniwersytecki, Piaskowy, Młyńskie, czy Tumski. Wycieczkę zakończyła wizyta na wiszącym moście Grunwaldzkim, dawnym Kaiserbrücke – wizytówce Wrocławia.

Na wycieczce technicznej mogliśmy wzbogacić swoją wiedzę o aspekty związane z technologią wykonania robót mostowych, tj. deskowania, zbrojenia, formowania segmentów przęsła i dostarczanie ich na miejsce wbudowania za pomocą tzw. trawelera itp. Reasumując, można stwierdzić, że zarówno ilość, jak i zróżnicowanie obiektów jakie poznaliśmy, dała nam możliwość spojrzenia na zagadnienia mostowe od strony praktycznej przyszłego zawodu inżyniera mostowca, pozwalając również na ocenę ich walorów architektonicznych.

Aneta Kawa i Bartłomiej Grygier
(studenci V roku specjalności inżynieria mostowo-drogowa)

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

KURS: Linux – administracja systemu

Katedra Automatyki, Elektroniki i Informatyki zorganizowała kurs adresowany do wszystkich osób, które chcą zapoznać się z wybranymi elementami administracji systemu Linux. Kurs rozpoczął się 3 listopada 2004 roku, a program przewiduje 20 godzin obejmujących wykłady oraz zajęcia praktyczne. Zajęcia na tym kursie prowadzi dr inż. **Mariusz Pelc**.

Tematyka kursu obejmuje następujący zakres materiału teoretycznego:

- wybrane polecenia systemowe,
- sposoby instalacji oprogramowania,
- administracja kontami użytkowników i grup,
- zagadnienia związane z kompilacją jądra systemu operacyjnego,
- elementarne zasady dotyczące konfiguracji interfejsów sieciowych i routingu,
- zarządzanie udziałami (mechanizm QUOTA),
- elementarne mechanizmy ograniczania dostępu do usług systemowych (biblioteka LIBWRAP),
- omówienie wybranych plików systemowych istotnych przy administrowaniu systemem.

Zajęcia odbywają się raz w tygodniu w środy. Kurs ma charakter cykliczny, co oznacza, iż po zakończeniu bieżącej edycji uruchomiona zostanie kolejna. Ponadto planowane jest uruchomienie kursów z innych zagadnień, m.in.: administracji systemu Windows, grafiki komputerowej, sieci komputerowych, podstaw obsługi komputera oraz Linux – administracja sieci. Kierownikiem kursów jest prof. **Ryszard Rojek**. Szczegółowych informacji udziela inż. **Anna Czabak**, po nr tel. 4006 217. Zapraszamy również na stronę internetową http: //www.ssk.net.pl.

I. Carewicz

Wydział Mechaniczny

▪ Na początku listopada br. Instytut Techniki Cieplnej i Mechaniki Płynów Politechniki Wrocławskiej wspólnie z Polską Akademią Nauk zorganizował już po raz trzeci Międzynarodową Konferencję Naukowo-Techniczną „Energetyka 2004". Impreza naukowa pod honorowym patronatem prof. Jerzego Hausnera wiceprezesa Rady Ministrów, ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej zebrała 300 uczestników. W spotkaniu wzięli udział naukowcy, przedsiębiorcy z branży energetycznej oraz przedstawiciele resortów skarbu i gospodarki. W ciągu trzech dni obrad wygłoszono prawie 200 referatów dotyczących energetyki, nowych technologii, ekologii, odnawialnych źródeł energii. Ważnym punktem była dyskusja panelowa poruszająca problemy zderzenia polskiego sektora energetycznego z realiami UE. W konferencji uczestniczyli prof. **Stanisław Król** i dr inż. **Adam Micker** z Katedry Materiałoznawstwa i Technologii Bezwiórowych, przedstawiając refe-

rat pt. *Oddziaływanie procesów technologicznych na przebieg korozji stali 304L i 316L w kondensacie wydzielającym się ze schłodzonych spalin*.

▪ Również w listopadzie, w dniach 24–26 listopada 2004 roku w Centrum Kongresów i Rekreacji w Szczyrku miało miejsce X Ogólnopolskie Sympozjum Naukowo-Techniczne z cyklu: Nowe Osiągnięcia w Badaniach i Inżynierii Korozyjnej. Sympozjum ma już 10-letnią tradycję i nadal cieszy się niesłabnącym uznaniem i popularnością wśród pracowników nauki, korozjonistów–praktyków, jak również producentów wyrobów i usług antykorozyjnych. W spotkaniu tym obrady odbywały się w 19 grupach tematycznych obejmujących problematykę wszystkich aspektów badawczych i aplikacyjnych związanych z korozją materiałów. W sesji Wyzwania korozyjne w przemyśle i technologii przedstawiono referat prof. Stanisława Króla: *Korozja złączy spawanych i szwów na rurach ze stali X2CrNi19-11 oraz X2CrNiMo17-12-2*.

Zainicjowaliśmy budowę pierwszej w kraju lokalnej elektrociepłowni z organiczną substancją w obiegu

Przed dwoma laty profesor **Włodzimierz Kotowski** z Katedry Inżynierii Środowiska Wydziału Mechanicznego opublikował rozprawę (czasopismo Energia, wrzesień 2002) o nowej generacji lokalnych elektrociepłowni z organiczną substancją w obiegu, tzw. proces ORC – Organic Rankin Cycle. Fakt, iż turbina elektrogeneratora nie jest napędzana przegrzaną parą wodną – jak to jest w tradycyjnych elektrowniach, lecz parami lekkich węglowodorów, przykładowo pentanem, wzbudził w kraju ogromne zainteresowanie. Jest oczywiste, że tego typu elektrociepłownia bywa opalana przede wszystkim lokalną biomasą i jej odpadami. Tymczasem w kraju rozwija się intensywnie uprawa roślin energetycznych, w której pomaga plantatorom książka pt. *Uprawa wierzby energetycznej i technologie jej przetwarzania* współautorstwa W. Kotowskiego.

Zainteresowanie tą problematyką – w miarę jak zwyżkują ceny nieodnawialnych nośników energii – silnie rośnie i uwidacznia się organizowaniem sympozjów we wszystkich województwach w kraju. W wielu z nich prof. W. Kotowski bierze aktywny udział, wygłaszając stosowne odczyty.

Jeżeli ktokolwiek decyduje się na budowę tradycyjnej lokalnej elektrociepłowni, to ze względów ekonomicznych jest zmuszony kierować na turbinę parę wodną o temperaturze około 450^0C i pod ciśnieniem 3,5–3,7 MPa. Już w szkole podstawowej mogliśmy się dowiedzieć, że woda charakteryzuje się bardzo wysokim ciepłem parowania, co w elektrociepłowni przekłada się w odczuwalnym wymiarze na koszt wytwarzania ciepła i energii elektrycznej.

Tymczasem substancje organiczne – przykładowo pentan – posiadają ciepło parowania o 30% niższe od wody, a na turbinę parową – ze względów ekonomicznych – kieruje się opary wymienionego węglowodoru o temperaturze tylko 250°C i pod ciśnieniem jedynie 1,9–2,1 MPa. To wszystko owocuje niższymi, bo w ponad 25% kosztami inwestycyjnymi oraz eksploatacyjnymi w porównaniu z lokalną elektrociepłownią z wodno-parowym obiegiem.

Ilustracja przedstawia główny, zwarty węzeł bezpośredniego wytwarzania energii elektrycznej oraz ciepła użytkowego w lokalnej elektrociepłowni, którą zbuduje się w miejscowości Siemiatycze w północno-wschodniej części kraju. Jej moc wyniesie 1,1 MW_{el} oraz 13 $MW_{ter.}$ ciepła użytkowego. Jako paliwo przewiduje się odpady drewna z lokalnych lasów oraz drewno z plantacji energetycznych.

Koszt budowy wyceniono na nieco ponad 25 mln zł. Będzie to pierwsza tego typu lokalna elektrociepłownia w Polsce, a jako demonstracyjna i konkurencyjna do in-

Schemat wytwarzania energii elektrycznej wg procesu ORC; moc – 14 MW; 1 – Regenerator, 2 – Kondensator, 3 – Turbina dwustopniowa, 4 – Elektrogenerator, 5 – Pompa obiegowa, 6 – Podgrzewacz, 7 – Wyparka, 8 – Wylot wody grzewczej, 9 – Powrót wody grzewczej, 10 – Wylot gorącego oleju z kotła, 11 – Powrót oleju do kotła

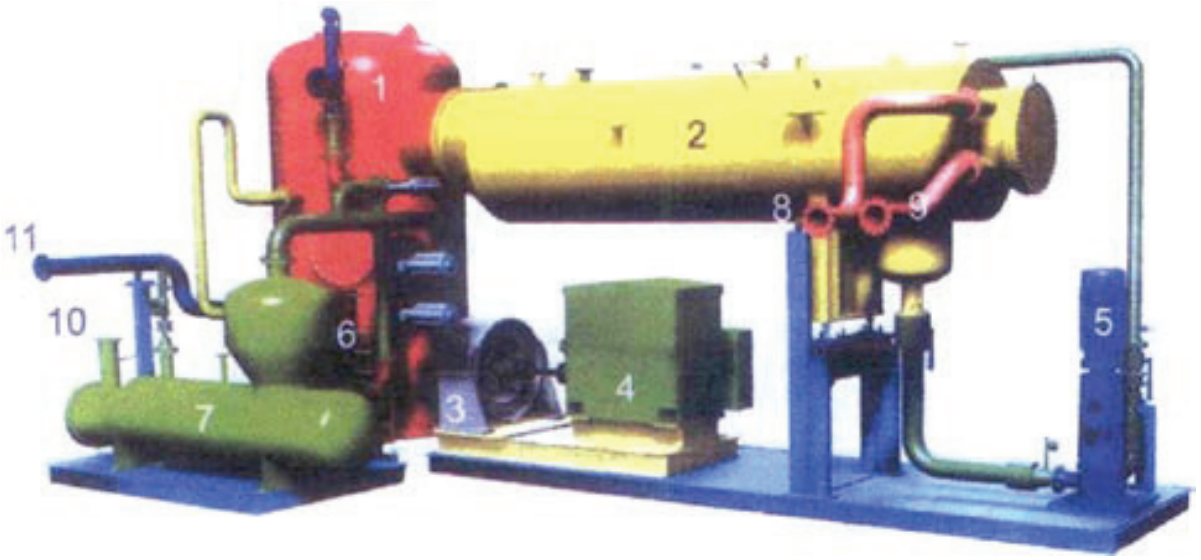

nych technologii, zostanie zbudowana w ramach kredytu z Instytucji Ekofundusz w Warszawie. Jej uruchomienie planowane jest na przełom 2005/2006 roku.

Innowacje techniczno-procesowe obejmują nie tylko zaprezentowany na poniższym rysunku węzeł produkcji energii elektrycznej i ciepła z udziałem węglowodorów w obiegu, ale również część paleniskowo-kotłową: drewno będzie spalane na ruszcie taśmowym, przy czym komora spalania zostanie zbudowana w kształcie litery n, co zminimalizuje uboczne wytwarzanie trujących tlenków azotu. Spaliny będą ogrzewały cyrkulujący olej silnikowy do 300°C, ale pod normalnym ciśnieniem, co obniża koszt budowy oraz eksploatacji. Olej silnikowy będzie dopływał (wg rysunku) do wyparki (7), w której nastąpi odparowanie węglowodoru. Jego opary przepłyną do dwustopniowej turbiny (3), sprzężonej z elektrogeneratorem (4). Opary węglowodorów skierowane są z turbiny poprzez regenerator (1) do kondensatora (2), w którym skraplając się ogrzewają wodę wykorzystywaną do ogrzewania np. osiedla domów mieszkalnych. Woda ta jest dodatkowo dogrzewana silikonowym olejem w czasie powrotu do kotła w aparacie (6). Natomiast wykroplone węglowodory będzie przetłaczała pompa (5) poprzez regenerator (1) powtórnie do wyparki (7) w ramach zamkniętego obiegu substancji organicznej.

Dla zminimalizowania potknięć oraz błędów projektowo-procesowych, nawiązano współpracę z Instytutem Mineralnych Materiałów Budowlanych w Opolu–Groszowicach. Niniejsze przedsięwzięcie badawczo-wdrożeniowe stanie się na pewno znaczącą pozycją innowacyjną naszej Uczelni w upowszechnianiu budowy najnowszej generacji lokalnych elektrociepłowni na terenie kraju. Jest to najskuteczniejsze działanie w walce o jak najwyższą pozycję w rankingu uczelni technicznych.

Prof. Włodzimierz Kotowski

Nowe laboratorium na Wydziale Mechanicznym

Na Wydziale Mechanicznym w Zakładzie Techniki Rolniczej i Leśnej otwarte zostało nowe laboratorium, w którym odbywać będą się zajęcia informatyczne. Laboratorium wyposażone zostało w oprogramowanie oparte na sztucznej inteligencji, które działało w środowisku Linux. Użytkownikami nowej pracowni będą przede wszystkim studenci kierunku *technika rolnicza* i leśna. Jak zapewnia kierownik zakładu prof. **Marek Tukiendorf** zastosowanie nowoczesnych technologii liczących się coraz bardziej w światowej nauce i technice, a wciąż niezbyt popularne na polskich uczelniach, pozwolą studentom na poznanie i zdobywanie doświadczenia niezbędnego w przyszłej pracy zawodowej. Sztuczna inteligencja pozwala na podstawie krótkiego fragmentu jakiegoś procesu prognozować jego dalszy przebieg, a studenci *techniki rolniczej i leśnej* dowiedzą się, jak oprogramowanie tego typu może być przydatne przy produkcji pasz, mieszanek, lekarstw, prognozowaniu pogody i wielu innych procesach. Jeszcze jedną zaletą oprogramowania w środowisku Linux jest to, że dla dydaktyki można je pozyskać bezpłatnie.

Od lewej: prorektor S. Witczak i dziekan L. Troniewski

Obecny na otwarciu laboratorium dziekan wydziału prof. **L. Troniewski** wysoko ocenił zarówno zastosowane nowoczesne technologie, jak również zaangażowanie kierownika zakładu i całego zespołu w pozyskanie i uruchomienie laboratorium.

Prof. M. Tukiendorf z dużym rozmachem i w nowoczesnym stylu rozpoczął kierowanie jednostką. Warto

także dodać, że sam jest absolwentem opolskiej uczelni technicznej, a podczas ostatniej uroczystości rozpoczynającej rok akademicki prof. Tukiendorf wygłosił wykład inauguracyjny. Otwierając laboratorium, kierownik przedstawił obecnym swój zespół oraz cele, jakim służyć ma nowe oprogramowanie. Na koniec każdy z gości mógł zapoznać się z zastosowanym oprogramowaniem.

kd

▪ Wydział Mechaniczny ma na swoim koncie duży sukces.W bieżącym roku akademickim wydział realizuje projekt pt. Stypendia dla słuchaczy studiów doktoranckich *Budowa i eksploatacja maszyn*. Środki na jego realizację o łącznej wysokości ok. 183 tys. zł pochodzą w 75% z Europejskiego Funduszu Społecznego (75%) oraz w 25% z budżetu państwa. Dzięki projektowi, 10 wyróżniających się słuchaczy Środowiskowych Studiów Doktoranckich, prowadzonych na Wydziale Mechanicznym, uzyskało stypendia unijne. Wsparcie finansowe prac naukowych zapewne zaowocuje w najbliższej przyszłości interesującymi rozprawami doktorskimi.

▪ W dniach 3-5 listopada 2004 we Wrocławiu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Techniczna ENERGETYKA 2004. W jej pracach wzięli profesorowie **Bolesław Dobrowolski**, **Janusz Pospolita** oraz adiunkci **Jacek Wydrych** z Katedry Techniki Cieplnej i Aparatury Przemysłowej oraz **Norbert Szmolke** z Katedry Inżynierii Środowiska. Uczestnicy konferencji wygłosili dwa referaty oraz wzięli udział w sesji plakatowej.

Plakat pt. Opory przepływu w modelowym atmosferycznym fluidalnym wymienniku ciepła, przedstawiający wyniki prac dra Norberta Szmolke wygrał konkurs na najlepszy poster. Wyróżnienie to autor uzyskał za bardzo dobre powiązanie badań laboratoryjnych z praktyką przemysłową.

Wydziałowe spotkanie integracyjne

Po raz pierwszy pracownicy Wydziału Mechanicznego mieli okazję wziąć udział w spotkaniu integracyjnym, które miało miejsce w restauracji Salomon w piątek 26 listopada 2004 roku. W pięknie zorganizowanym wieczorze wzięły udział 74 osoby z dziekanem prof. **Leonem Troniewskim** na czele.

Organizacją tak wspaniałej zabawy zajęli się dr inż. **Kasia Szwedziak** z Zakładu Techniki Rolniczej i Leśnej oraz dr inż. **Mariusz Rosiak** z Katedry Materiałoznawstwa i Technologii Bezwiórowych.

Dziekan L. Troniewski zabierając głos i zapraszając wszystkich do zabawy zwrócił uwagę na fakt, iż znaczną część naszego życia spędzamy w miejscu pracy, a więc tym bardziej atmosfera wzajemnych stosunków między współpracownikami powinna być przyjazna i cały czas przez wszystkich pielęgnowana. I właśnie temu celowi powinny służyć takie spotkania.

Iście szampańska atmosfera, panująca na sali skłoniła wszystkich do spontanicznych, miłych i przyjaznych zachowań.

Całkowity koszt uczestnictwa w zabawie wyniósł 30 zł i został w całości pokryty przez każdego z uczestników. Menu gastronomiczne było w zupełności wystarczające i obejmowało przekąski z tzw. zimnej płyty oraz różne napoje. Bardziej wygłodniali mogli zamówić na własny koszt gorące dania. Oprawę muzyczną zapewnił pan **Krzysztof Murawski**, dobry znajomy organizatorów, dzięki czemu tańce i hulanki dla niektórych skończyły się w bardzo późnych godzinach nocnych.

Wszyscy uczestnicy gorąco dziękują organizatorom spotkania za tak wspaniałą imprezę.

JD

Redakcja WU gratuluje organizatorom pomysłu!

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

Inauguracja wydziałowa w Sokratesie

Bardzo uroczyście nowy rok akademicki zainaugurował Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, a gospodarzem uroczystości był tym razem kierunek *turystyka i rekreacja*, dlatego uroczystość miała miejsce w obiekcie przy ul. Małopolskiej 22.

7 października w jednej z sal wykładowych licznie zgromadzili się przedstawiciele władz miasta i regionu opolskiego, studenci, a władze politechniki reprezentował prorektor ds. nauki, prof. **Jerzy Skubis**.

W imieniu nieobecnego dziekana prof. J. **Wojnara** rolę gospodarza spełnił prodziekan ds. nauki, **Stanisław Zagórny**, a przemówienie inauguracyjne wygłosił prof. **Jerzy Skubis**. W imieniu marszałka województwa opolskiego wystąpiła pani **Ewa Rurynkiewicz**.

Po powitaniach i przemówieniach, aby tradycji stało się zadość, studentom pierwszych lat wręczone zostały indeksy.

Po przerwie na kawę zamiast tradycyjnego wykładu inauguracyjnego rozpoczęły się wykłady seminaryjne związane z zagadnieniami strategii rozwoju turystyki w województwie opolskim.

Lucjusz Bilik dyrektor departamentu Urzędu Wojewódzkiego ds. sportu i rekreacji przedstawił kierunki rozwoju turystyki w województwie opolskim do roku 2010, prezes Opolskiej Regionalnej Organizacji Turystyki **Krzysztof Kulikowski** omówił jej rolę i zadania, a **Mariusz Migała** przewodniczący Rady Miasta Głuchołazy wypowiedział się na temat roli samorządowców w kreowaniu polityki rozwoju turystyki.

Przy poruszaniu tak aktualnych zagadnień nie zabrakło oczywiście ciekawych pytań i dyskusji, które zakończyły wydziałową inaugurację roku.

kd

Konferencja międzynarodowa z udziałem gości zagranicznych

Zakład Geografii i Historii Turystyki Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej zorganizował w dniach 23--26 września 2004 r. wspólnie z Zakładem Geografii Regionalnej i Turystyki Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego anglojęzyczną konferencję międzynarodową na temat: „Uwarunkowania rozwoju turystyki zagranicznej w Europie Środkowej i Wschodniej.

Konferencja odbyła się we Wrocławiu w Hotelu Tulskim. Wzięło w niej udział 57 uczonych, w tym 15 z zagranicy.

Głównym problemem badawczym była problematyka turystyki miejskiej. Referaty oraz dyskusje skupiały się wokół teoretycznych zagadnień związanych z omawianym zjawiskiem, jak również przykładów jej interpretacji i rozwoju na przykładach z Europy.

Ze względu na liczbę wystąpień poświęconych tematyce regionalnej zostały one podzielone na dwie sesje, w których kolejno była poruszana tematyka odnosząca się do przykładów z całej Europy lub do wybranego kraju europejskiego. Kolejne dwie sesje poświęcone zostały tematyce związanej z zagadnieniami dotyczącymi Polski w ujęciu ogólnym oraz regionalnym.

Autorami prezentacji byli wybitni specjaliści w dziedzinie turystyki z najlepszych zagranicznych ośrodków badawczych Niemiec, Austrii, Rumunii, Czech, Bułgarii, Finlandii, Francji, Białorusi oraz Ukrainy, a także polskich ośrodków naukowych Wrocławia, Łodzi, Szczecina, Katowic, Bydgoszczy, Gdańska, Legnicy i Opola.

Politechnikę Opolską reprezentowało czterech uczonych, m.in. prodziekan WWFiF prof. **Stanisław Zagórny** i prof. **Roman Nowacki**, który wygłosił referat zatytułowany: *Czynniki wpływające na rozwój turystyki we Lwowie w latach 1918-2003*.

Opracowania zaprezentowane i dyskutowane na konferencji niebawem ukażą się, w wersji anglojęzycznej, drukiem.

Roman Nowacki

Sympozjum Europejskiego Stowarzyszenia Wychowania Fizycznego

W dniach 14–17 października br. w słoweńskiej Lubljanie odbyło się Sympozjum Europejskiego Stowarzyszenia Wychowania Fizycznego. Organizatorami spotkania były Europejskie Stowarzyszenie Wychowania Fizycznego (EUPEA), Stowarzyszenie Nauczycieli Wychowania Fizycznego Słowenii oraz Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu w Lubljanie. Tematem sympozjum, które zgromadziło członków EUPEA oraz nauczycieli i pracowników wyższych uczelni była – Prezentacja projektów realizowanych w ramach Europejskiego Roku Edukacji poprzez Sport – EYES 2004. Wydział WFiF reprezentował na tym spotkaniu dr **Jerzy Pośpiech**, który podczas sesji prezentującej doniesienia na temat jakości wychowania fizycznego w poszczególnych krajach przedstawił opracowanie pt. *Physical Education teaching in Poland*.

3 dni, 2 porażki

Jak najszybciej o czarnym weekendzie (5–7 listopada br.) będą chcieli zapomnieć siatkarze AZS-u Opole, którzy zaledwie w ciągu trzech dni doznali dwóch porażek. W piątek na własnym parkiecie ulegli akademikom z Gliwic 1:3, a w niedzielę przegrali w Gorzowie z prowadzonym przez Waldemara Wspaniałego GTPS-em 0: 3. Jednak jeśli przegraną w Gorzowie z liderem tabeli można uznać za usprawiedliwioną, to porażka z AZS-em Gliwice była sporym rozczarowaniem dla opolskich kibiców. Punkt stracony z rywalem walczącym o utrzymanie może w końcówce sezonu drogo kosztować zespół trenera **Zbigniewa Rektora**. Po 6 meczach AZS Opole znajduje się na 13. przedostatnim miejscu w tabeli Serii B.

Tomasz Bohdan

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

▪ W dniu 14 września br. odbyła się w Łodzi Międzynarodowa Konferencja Artificial Intelligence in Control and Management AICM'04 – zorganizowana przez Katedrę Informatyki Uniwersytetu Łódzkiego, gdzie mgr inż. **M. Szewczuk-Stępień** wygłosiła referat *Hybrid System Supporting the Decision Making of Y*.

Nazajutrz, 15 września br. na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego odbyła się sesja jubileuszowa z okazji 50-lecia pracy naukowej prof. dr. hab. inż. **J.S. Zielińskiego**. W monografii zawierającej prace przyjaciół i zaproszonych gości znalazł się m.in. artykuł mgr inż. M. Szewczuk-Stępień *Wiedza ekspercka w komputerowo wspomaganym procesie podejmowania decyzji inwestycyjnej w zakładzie energetycznym*.

▪ W Częstochowie, w dniach 20–20 września br. miała miejsce konferencja Quality 2004. Doświadczenia i efekty funkcjonowania systemów zarządzania jakością w przedsiębiorstwach, na której mgr inż. **R. Mazurek** wygłosiła referat *Integracja systemu zarządzania jakością i systemu HACCP w przedsiębiorstwie* (autorzy: **E. Krzemień**, R. Mazurek), natomiast mgr inż. **K. Hys** – *Zarzą-*

dzanie jakością w usługach przemysłowych na przykładzie Remak SA (autorzy: **R. Knosala**, K. Hys).

▪ Mgr inż. **Izabela Tomczuk** wzięła udział w XIV Krajowej Konferencji Automatyzacji Procesów Dyskretnych organizowanej przez Instytut Automatyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Konferencja odbyła się w Zakopanem w dniach 22–25 września br. Dwa referaty pt.: *Przedsiębiorstwo wirtualne-wyzwanie dla współczesnych przedsiębiorców* (autorzy: **I. Pisz**, I. Tomczuk, **S. Saniuk**) oraz Zastosowanie metod programowania z ograniczeniami w MŚP zarządzanych przez projekt (autorzy: I. Tomczuk, **K. Bzdyra**, **Z. Banaszak**) wygłosiła I. Tomczuk.

▪ Międzynarodowa Konferencja pt.: Rapid Production, Innovation-Knowledge-Industry została zorganizowana przez Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wrocławskiej. Konferencja odbyła się we Wrocławiu na PW w dniach 29.09–01.10.2004 r. Referat *CP-based Project Driven Manufacturing, Rapid Production 2004* (autorzy: I. Tomczuk, **W. Muszyński**, Z. Banaszak) wygłosiła I. Tomczuk.

▪ Wydział Mechaniczny Politechniki Wrocławskiej był organizatorem VII Międzynarodowej Konferencji Naukowej Computer Aided Engineering. W konferencji, która odbyła się w Polanicy Zdroju, wzięli udział mgr inż. **B. Barnuś** i mgr inż. **Piotr Chwastyk**. Pracownicy WZiIP wygłosili następujące referaty: *Komputerowe wspomaganie projektowania w oparciu o obiektową reprezentację modelu produktu* (autorzy: P. Chwastyk, **J. Matuszek**) oraz Komputerowe wspomaganie procesu projektowania wyrobu zorientowane na minimalizację kosztów wytwarzania (autorzy: B. Barnuś, **R. Knosala**; referat opublikowany został w czasopiśmie ogólnopolskim „Transport Przemysłowy" 2(16)/2004).

▪ Mgr inż. I. Tomczuk wzięła udział w konferencji pt.: Logistyka a infrastruktura miejska. Konferencja odbyła się 7–8 października br. we Wrocławiu, a organizatorem była Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu. Referat *Planowanie przewozów w miejskich sieciach dystrybucji towarów* wygłosiła I. Tomczuk (autorzy: I. Tomczuk, Z. Banaszak, **J. Jakubowski**., K. Bzdyra).

▪ W dniach 18-19 października br. w Ustroniu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa Finanse w dobie integracji Unii Europejskiej. Organizatorem konferencji była Katedra Finansów Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach. Mgr inż. **Aleksnadra Zygmunt** wygłosiła referat *Instrumenty wspierające finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw w krajach Unii Europejskiej*, natomiast mgr inż. **Justyna Zygmunt** – *Przegląd wybranych źródeł zewnętrznego finansowania małych i średnich przedsiębiorstw w Unii Europejskiej*.

▪ Dr inż. **Janusz Wielki**, mgr inż. **Dominika Biniasz**, mgr inż. **Iwona Łapuńka** wzięli udział w konferencji Systemy Wspomagania Organizacji SWO'2004. Konferencja zorganizowana przez Katedrę Informatyki z Wydziału Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Katowicach odbyła się w Ustroniu w dniach 21i 22 października 2004 r., gdzie wygłosili swoje referaty J. Wielki zreferował *Wpływ rozwoju gospodarki elektronicznej na ewolucję form organizacyjnych współczesnych przedsiębiorstw*, D. Biniasz Realizację zlecenia w organizacji wirtualnej, I. Łapuńka zaprezentowała współautorski artykuł pt. *Planowanie realizacji projektu w warunkach zakłóceń* (współautorzy dr inż. **Magdalena Jurczyk** i prof. **Ryszard Knosala**).

M. Szewczyk

Studium Języków Obcych

Dnia 13 października w Studium Języków Obcych odbyło się wręczenie certyfikatów BEC University of Cambridge.

Na zdjęciu część szczęśliwych posiadaczy certyfikatów, reszta odebrała certyfikaty w innym terminie. Natomiast 22 listopada br. w naszym Zamkniętym Ośrodku Egzaminacyjnym odbył się już drugi egzamin Business English Certificate na poziomie Preliminary, do którego przystąpiło 18 studentów naszej uczelni. Trzymamy kciuki za pomyślne wyniki!

Posiadacze certyfikatów

W SJO rozpoczęła się olimpiada języka angielskiego dla studentów uczelni technicznych. 27 listopada studenci naszej uczelni przystąpili do pierwszego etapu zmagań językowych VI edycji olimpiady. Kandydaci z całej Polski, którzy pokonają pierwszą barierę i zostaną dopuszczeni do drugiego etapu pojadą w maju przyszłego roku do Poznania.

G. Redlich, Administrator Zamkniętego Ośrodka Egzaminacyjnego

Kursy i konferencje szkoleniowe pracowników SJO

Iwona Kita i **Hanna Kośmider** wykładowcy języka angielskiego w Studium Języków Obcych były uczestniczkami kursu dla nauczycieli anglistów, który miał miejsce na Uniwersytecie w Limerick w Irlandii (w dniach 5–16 lipca 2004 r.). Było to możliwe dzięki uzyskaniu grantu przyznanego przez Narodową Agencję SOCRATES w ramach programu Grundtvig 3 zajmującego się doskonaleniem zawodowym nauczycieli szkół wyższych.

Dwutygodniowy kurs pt. Information Technology (ICT) for Language Teachers obejmował 40 godzin ćwiczeń i seminariów i miał za cel zapoznanie nauczycieli z możliwościami wykorzystania komputera w nauczaniu języka angielskiego. Zajęcia prowadzili wykładowcy Uniwersytetu Limerick, specjalizujący się w ICT. Tematyka zajęć dotyczyła wykorzystania internetu na zajęciach jak np. opracowanie materiałów online, praca z korpusami językowymi, systemy zarządzania nauczaniem, online chat, ocena edukacyjnych stron internetowych itp. Zaprezentowano również programy komputerowe – Hot Potatoes czy Copernic pomocne w przygotowaniu zajęć i testowaniu studentów.

Na zakończenie kursu każdy z uczestników zobowiązany został do opracowania projektu z zastosowaniem jednej lub więcej technik ICT.

Organizatorzy kursu zadbali też o atrakcje poza merytorycznymi zajęciami. Były wyjścia do teatru, do muzeum, nauka tańców irlandzkich, zwiedzanie miasta Limerick czy wycieczka autokarowa wzdłuż wybrzeża Atlantyku.

Studium Języków Obcych podczas festiwalowych dni otwartych

Znaczącym wkładem naszego studium w sukces całej festiwalowej imprezy był *Wielki turniej języków obcych*. Przygotowany przez zespół wykładowców naszego studium pod kierownictwem mgr. **Artura Kmiecika**.

Równolegle odbywały się turnieje z języka angielskiego i niemieckiego.

Tylko w turnieju z angielskiego wzięło udział 150 uczniów z całego województwa opolskiego, a szczególnie licznie reprezentowane były gimnazjum nr 8 i liceum nr 1 z Opola.

Turniej rozegrano w trzech kategoriach: szkoły podstawowe, gimnazja i licea.

Dwie młodsze kategorie rozgrywały 3 rundy, a każda trwała godzinę. Następnie sprawdzano prace, ogłaszano wyniki i kwalifikowano do następnej rundy. Prace sprawdzali wykładowcy ze SJO: mgr **Anna Baczyńska**, mgr **Elżbieta Grzelka**, mgr **Ilona Płaneta** i mgr **Bogusław Kubiak**.

Licea rozgrywały 4 rundy, a prace sprawdzali mgr **Hanna Kośmider**, mgr **Krystyna Lewicka**, mgr **Grażyna Redlich** i mgr **Artur Kmiecik**.

Testy turniejowe miały sprawdzić rozumienie tekstu pisanego, gramatykę oraz wiedzę o krajach anglojęzycznych.

W turnieju języka niemieckiego lektorzy – mgr **Kerstin Szteliga**, dr **Emilia Wojtczak**, mgr **Krystyna Potoniec**, mgr **Edyta Bogacka**, mgr **Bogusław Kubiak** oraz mgr **Mieczyslaw Szumny** – zostali zaangażowani już we wstępnej fazie przygotowania testów. Do potyczki językowej zgłosiło się 28 uczniów, ale ostatecznie w I Wielkim Turnieju Języków Obcych wzięło udział 16 uczniów ze szkół Opola i Nysy.

Poziom znajomości języka był bardzo wysoki!. Dopiero po dogrywce jury w składzie Kerstin Szteliga, **Waldemar Gakan**, Krystyna Potoniec oraz **Władysława Hepner** przyznało dwie równorzędne nagrody za I miejsca dla **Simony Lakwy** z PG nr 8 i dla **Judyty Mochy** z II LO w Opolu oraz nagrodę za drugie miejsce dla **Żanety Komor** z PG nr 8 w Opolu. Zwycięzcy otrzymali słowniki języka niemieckiego.

Mieczysław Szumny

II Festiwal Nauki w Studium Języków Obcych

W tegorocznym II Festiwalu Nauki Studium Języków Obcych zaproponowało ciekawe imprezy, które spotkały się z wielkim zainteresowaniem i licznym udziałem osób odwiedzających naszą Uczelnię.

Pierwszego dnia w SJO przeprowadzone zostały bezpłatne testy diagnostyczne z języka angielskiego, których celem było precyzyjne ustalenie poziomu biegłości językowej oraz udzielenie na ich podstawie konsultacji związanej z dalszą nauką tego języka. W piątek w salach dydaktycznych studium przy ul. Mikołajczyka 5 odbył się etap pisemny, który polegał na rozwiązaniu tzw. Quick Placement Test. Jest to standardowy test diagnostyczny pozwalający dokładnie określić zaawansowanie znajomości języka na sześciu poziomach powszechnie stosowanych w dydaktyce języków obcych (0 – beginner, 1 – elementary, 2 – lower intermediate, 3 – upper intermediate, 4 – advanced, 5 – very advanced). Poziomy te są w pełni kompatybilne z wymaganiami Rady Europy odpowiednio oznaczanymi A1, A2, B1, B2, C1, C2. Test zawiera 60 zadań rozwiązywanych techniką multiple-choice, co oznacza, iż kandydaci mają wybrać jedną poprawną odpowiedź z przedstawionych trzech lub czterech wersji. Procedury testowe uwzględniają również tzw. SEM (standard error of measurement) – standardowy błąd pomiarowy. Dla rozwiązujących całą baterię testową wynosi on ± 3 punkty, natomiast dla kończących zadania na 40 przykładzie lub niżej wyznacza się go na ± 2 punkty. Pozwala to jeszcze bardziej precyzyjnie określić stopień zaawansowania i dopuszcza możliwość określenia biegłości między przyjętymi progami, jeżeli po uwzględnieniu marginesu błędu wynik powoduje przesunięcie do poziomu wyższego lub niższego. Zadania oparte są na bardzo wyraźnej progresji językowej i z każdym pytaniem wzrasta stopień ich trudności. Podstawową zasadą tego testu jest samoocena kandydatów, w którym etapie go zakończyć. Kiedy rozwiązujący zadania nie są pewni odpowiedzi, zaczynają je zgadywać czy wpisywać na wyczucie, powinni przerwać pracę.

Nie chodzi tutaj bowiem o uzyskanie jak najlepszego wyniku punktowego, tylko o jak najdokładniejsze określenie znajomości języka. Niepoprawne rozwiązanie zadania nie powoduje przyznania punktu ujemnego, za każdą odpowiedź poprawną można uzyskać jeden punkt pozytywny. Jeżeli więc ktoś rozwiązywał cały test, mimo iż od pewnego momentu nie znał odpowiedzi, uzyskane w ten sposób przypadkowe punkty mogły całkowicie zniekształcić rzeczywisty obraz znajomości języka. Niestety, ze względu na nawyki ciągle istniejące w naszym systemie szkolnictwa większość rozwiązujących test wypełniała wszystkie zadania, chociaż ich odpowiedzi wyraźnie wskazywały, iż należało pracę zakończyć wcześniej.

Do testów przystąpiło ponad 60 kandydatów, głównie uczniowie ostatnich klas LO oraz studenci i osoby pracujące. Po godzinnych zmaganiach z problemami gramatyczno-leksykalnymi oraz zadaniami związanymi z recepcją tekstu pisanego nastąpiła przerwa, po której rozpoczęła się część druga testów mająca charakter indywidualnych konsultacji językowych. Goście SJO otrzymywali karty interpretacyjne wyników, które szczegółowo wyjaśniali wykładowcy Studium. Prezentowały one opis osiągniętych umiejętności językowych w zależności od uzyskanej liczby punktów wraz z odniesieniem do popularnych certyfikatów języka ogólnego (np. PET, FCE, CPE) oraz języka biznesu (np. BEC, CELS). Następnie lektorzy proponowali uczestnikom testów konwersację w języku angielskim, na postawie której udzielali im dalszych rad i wskazówek dotyczących nauki języka. Tylko nieliczne osoby zrezygnowały z tej możliwości i zadowoliły się omówieniem pracy pisemnej. Większość dzielnie przystąpiła do rozmów z wykładowcami języka angielskiego. Po ich zakończeniu usłyszeli oni dodatkowe informacje, które będą im bardzo przydatne w dalszej przygodzie z tym językiem. Padały zarówno uwagi bardzo pozytywne (np. jakie aspekty językowe są osiągnięte prawidłowo, jak można wykorzystać posiadaną już biegłość, jakie certyfikaty można już zdobyć, itp.), jak oceny krytyczne (np. co należy jeszcze doskonalić, na co zwrócić szczególną uwagę, jakie są powtarzane błędy, itp.).

Najwięcej pytań stawiali licealiści, którzy chcieli rzetelnej oceny zewnętrznej dotyczącej wyboru przez nich matury z języka angielskiego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym zgodnie z nowymi wymogami egzaminu dojrzałości. Osoby starsze interesowały się najbardziej dla nich odpowiednią formą kursu i materiałami do nauki języka angielskiego. O ile młodzież przedstawiała konkretne problemy językowe, które sprawiały im najwięcej kłopotów, o tyle dorośli bardziej szukali optymalnej metody przyjemnej, efektywnej, taniej i szybkiej nauki języka. Zainteresowanie budziła dodatkowa oferta kursowa SJO obejmująca także zajęcia przygotowujące do egzaminów BEC, które przeprowadzane są na naszej uczelni w związku z uzyskaniem uprawnień Zamkniętego Ośrodka Egzaminacyjnego.

Opis poziomów biegłości językowej, które były postawą klasyfikacji uczestników testów diagnostycznych z języka angielskiego.

ALTE Level	ALTE Level Description	Council of Europe Level	Cambridge Examinations
0	Beginner (Breakthrough)	A1	–
1	Elementary (Waystage)	A2	KET
2	Lower Intermediate (Threshold)	B1	PET BEC Preliminary CELS Preliminary
3	Upper Intermediate (Independent User)	B2	FCE BEC Intermediate CELS Intermediate
4	Advanced (Competent User)	C1	CAE BEC Higher CELS Higher
5	Very Advanced (Good User)	C2	CPE

Salient features of the ALTE Levels

Breakthrough Level: a basic ability to communicate and exchange information

Level 1 (Waystage): capacity to deal with simple straightforward information, and to get by in familiar context

Level 2 (Threshold): can manage a wider range of situations, express opinion and attitude in a limited way.

Level 3 (Independent User): confidence, useful functional ability, greater awareness of conventions of use.

Level 4 (Competent User): fluency, adaptability, sensitivity, capacity to deal with the non-routine.

Level 5 (Good User): a degree of linguistic virtuosity, capacity to work quickly, deal with cognitively demanding material, use language to effect[1].

Bogusław Kubiak

[1] Quick Placement Test, User Manual (2003), Oxford University Press, Oxford, str. 9–10.

W listopadzie br. rektor prof. Piotr Wach obchodził 60. urodziny. Z tej okazji życzenia wszelkiej pomyślności zawodowej i osobistej składa

Redakcja Wiadomości Uczelnianych.

Konkurs na najlepszą pracę w ochronie środowiska rozstrzygnięty

Z przyjemnością informujemy, że został rozstrzygnięty konkurs Naczelnej Organizacji Technicznej w Opolu i Klubu Ochrony Środowiska Śląska Opolskiego na najlepszą pracę magisterską i dyplomową w zakresie ekologii i ochrony środowiska przygotowany dla studentów i uczniów szkół średnich województwa opolskiego. Laureaci oraz ich promotorzy otrzymali dyplomy, które wręczono na wielkiej fecie Banku Ochrony Środowiska. Autorzy prac otrzymali także nagrody pieniężne ufundowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Opolską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa

Oto lista nagrodzonych:

I nagroda

Łukasz Smoleń i **Maciej Jakubowski** za pracę pt. *Wykorzystanie surowców spożywczych i odpadów przemysłu spożywczego do celów energetycznych z uwzględnieniem biomasy rzepakowej*.

Praca powstała w Zespole Szkół – Rolniczym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Namysłowie, a jej promotorem jest mgr inż. **Grażyna Serafin** oraz **Dominika Matuszek** i **Daria Wełyczuk** za pracę pt. *Wpływ osadu ściekowego na przyrost biomasy wierzb energetycznych na podstawie przeprowadzonych badań*. Praca powstała w Politechnice Opolskiej w Katedrze Inżynierii Środowiska pod promotorską opieką prof. dr. hab. **Romana Ulbricha**

II nagroda

Zdobyli ją **Piotr Sobieski** za *Projekt żelbetowego zbiornika do neutralizacji ścieków z fermy drobiu z zabezpieczeniem przeciwwilgociowym* i chemoodpornym. Praca przygotowana została w Politechnice Opolskiej na Wydziale Budownictwa, a jej promotorem jest dr inż. **Jan Mizera** oraz **Tomasz Łukaszewicz** z Technikum Elektrycznego im. T. Kościuszki w Opolu za Komputerowy konduktometryczny system diagnostyki szczelności membran. Promotor: dr **Bolesław Kuczma**.

III nagroda

Bogusław Śmiechowicz z Wydziału Mechanicznego Politechniki Opolskiej za pracę pt. *Ewaluacja programu edukacji ekologicznej w aspekcie ochrony wód podziemnych na przykładzie Triasu Opolskiego*. Promotorem pracy jest dr **Krystyna Słodczyk**.

Katarzyna Cholewa za pracę *Wpływ składowiska odpadów komunalnych na wybrane elementy środowiska na przykładzie składowiska odpadów komunalnych w Szymiszowie*. Uniwersytet Opolski, Wydział Przyrodniczo-Techniczny. Promotor: prof. dr hab. inż. **Czesława Rosik-Dulewska**.

Marcin Winkler za pracę *Wykorzystanie systemów informacji przestrzennej* (*GIS*) *do oceny funkcji przeciwpowodziowej w dolinie górnej Odry na odcinku Chałupki–Racibórz*. Uniwersytet Opolski, Wydział Przyrodniczo-Techniczny. Promotor: prof. UO dr hab. **Stanisław Koziarski**.

Serdecznie gratulujemy! Przyszłorocznych absolwentów zachęcamy do wzięcia udziału w konkursie.

K. Słodczyk

Wieści z Klubu Ekoinżyniera

1 Akademickie Stowarzyszenie Ekologiczne „Klub Ekoinżyniera" realizuje od dwóch lat program edukacji ekologicznej pod tytułem „Czystej Wody Miarka". Ten tytuł podkreśla ideę programu, czyli ochronę wód podziemnych zbiornika zasobowego wody pitnej GZWP-333. Celem programu jest podniesienie poziomu edukacji ekologicznej mieszkańców strefy ochronnej zbiornika. W ramach programu przewidziano cały szereg działań edukacyjnych, takich jak: przygotowanie, wydanie i kolportaż ulotek, a także prelekcje, odczyty i konkursy.

29 października 2004 r. zakończył się konkurs mający na celu wskazanie gospodarstwa przyjaznego środowisku na terenie gminy Tarnów Opolski. Patronat nad konkursem objął wójt gminy pan **Zygmunt Cichoń**.

Kryteria konkursowe to: uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa, sortowanie odpadów i udokumentowany ich wywóz na wysypisko i oczyszczalnie, estetyka gospodarstwa, stosowanie ogrzewania przyjaznego środowisku.

Główną nagrodę w konkursie, którą był radiomagnetofon Grundig zdobyli państwo **Mirella i Waldemar Kranz** z miejscowości Nakło. Serdecznie gratulujemy. Sądzimy, że konkurs jeszcze bardziej wzmocni motywację mieszkańców do działania na rzecz ochrony środowiska w gminie.

Dziękujemy Komisji konkursowej pracującej w składzie: **Małgorzata Łukomska**, **Marlena Nowicka**, **Irena Marszolek**, **Aleksandra Mąka**, **Krystyna Słodczyk**. Dziękujemy Joli Rauhut za organizację konkursu.

2 19 października gościem Klubu Ekoinżyniera była pani mgr **Danuta Jałowiecka**, naczelnik Wydziału Programów Europejskich w Urzędzie Miasta Opola. Pani naczelnik przedstawiła możliwości współpracy międzynarodowej w ramach dostępnych programów. Spotkanie, które cieszyło się wielkim zainteresowaniem studentów, zakończył wieczór wspomnień z letniego obozu naukowego w Bieszczadach.

3 Zapraszamy na wystawę posterów przygotowanych przez studentów V roku *inżynierii środowiska specjalizacji gospodarka wodno-ściekowa*. Jest ona podsumowaniem analiz i badań konsumenckich wód mineralnych Jeśli interesują cię walory, skład wód dostępnych na naszym rynku oraz z tricki, jakimi uwodzą nas producenci wód – przyjdź do Zapola, ul. Oleska 129, I piętro. Wy-

stawa „Wody mineralne" będzie dostępna do końca listopada 2004 roku.

Zastąpiła ona prezentacje prac uczniów szkół w Tarnowie Opolskim, którzy pod okiem swoich nauczycieli i naszych studentów wykonali plakaty na temat ochrony wód. Przed świętami Bożego Narodzenia planujemy wystawę na temat degradacji jezior w Polsce.

4 Informujemy, że od dłuższego czasu Klub Ekoinżyniera prowadzi internetowy serwis informacyjny o nazwie ORION. To jest skrót od nazwy: Opolski Rewelacyjny Informator Ochrony Natury J. Obecnie ORION obsługuje ponad 150 subskrybentów. Wszyscy, którzy chcieliby otrzymywać informacje o działalności klubu i wydarzeniach dotyczących ochrony środowiska prosimy o kontakt ekoradek@po.opole.pl lub ekoinzynier@po.opole.pl.

dr Krystyna Słodczyk, opiekun Klubu

Marta Kurtasz(pierwsza z lewej) prezentuje swój poster, który uzyskał I nagrodę w konkursie prac na wystawie Wody mineralne

Wykaz prac nagrodzonych w III edycji konkursu najlepsza praca dyplomowa

Lp.	Temat pracy	Autor	Szkoła	Miejsce
1	„Wykorzystanie surowców spożywczych i odpadów przemysłu spożywczego do celów energetycznych z uwzględnieniem biomasy rzepakowej"	Łukasz Smoleń Maciej Jakubowski	Zespół Szkół – Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego, Namysłów	I nagroda
2	„Wpływ osadu ściekowego na przyrost biomasy wierzb energetycznych na podstawie przeprowadzonych badań"	Dominika Matuszek Daria Wełyczuk	Politechnika Opolska Katedra Inż. Środow. ul. Mikołajczyka 5, 45-271 Opole	I nagroda
3	„Komputerowy konduktometryczny system diagnostyki szczelności membran"	Tomasz Łukaszewicz	Technikum Elektryczne, Opole	II nagroda
4	"Projekt żelbetowego zbiornika do neutralizacji ścieków z fermy drobiu z zabezpieczeniem przeciwwilgociowym i chemoodpornym"	Piotr Sobieski	Politechnika Opolska, Wydział Budownictwa ul. Mikołajczyka 5, 45-271 Opole	II nagroda
5	„Ewaluacja programu edukacji ekologicznej w aspekcie ochrony wód podziemnych na przykładzie Triasu Opolskiego"	Bogusław Śmiechowicz	Politechnika Opolska Wydział Mechaniczny, Kierunek inżynieria Środowiska	III nagroda
6	„Wpływ składowiska odpadów komunalnych na wybrane elementy środowiska, na przykładzie składowiska odpadów komunalnych w Szymiszowie".	Katarzyna Cholewa	Uniwersytet Opolski Katedra Ochr. Pow. Ziemi, Wydz. Przyrod.-Tech. ul. Oleska 22, 45-052 Opole	III nagroda
7	„Wykorzystanie systemów informacji przestrzennej (GIS) do oceny funkcji przeciwpowodziowej w dolinie górnej Odry, na odcinku Chałupki-Racibórz".	Marcin Winkler	Uniwersytet Opolski Katedra Ochr. Pow. Ziemi, Wydz. Przyrod.-Tech. ul. Oleska 22, 45-052 Opole	III nagroda

Uwaga studenci studiów dziennych i zaocznych!!!

Z dniem 1 grudnia 2004 wszelkie sprawy związane z pomocą materialną dla studentów zostały przejęte przez DZIEKANATY poszczególnych wydziałów. Od tego dnia niezbędne druki i wnioski o stypendia socjalne oraz zapomogi studenci składać mogą WYŁĄCZNIE w DZIEKANACIE.

Druki do pobrania są dostępne również na stronie: www.po.opole.pl

Targi Pracy

Biuro Karier Piast wraz z Wojewódzkim i Powiatowym Urzędem Pracy były organizatorem I Zimowych Targów Pracy, Praktyk i Staży. Odbyły się one 9 grudnia bieżącego roku w auli Wydziału Budownictwa (przy ulicy Katowickiej). Impreza została objęta honorowym patronatem JM Rektora, a jej podstawowym celem była pomoc studentom i absolwentom opolskich wyższych uczelni w znalezieniu zatrudnienia.

Biuro Karier Piast funkcjonuje przy Stowarzyszeniu Akropolis, zrzeszającym studentów oraz absolwentów opolskich uczelni. Istotą naszego działania jest pomoc młodym ludziom w rozwoju zawodowym i intelektualnym. Zrzeszamy doskonale wyszkoloną, działającą

społecznie kadrę, którą cechuje kreatywność, odpowiedzialność i fachowość.

W ramach swej działalności proponujemy młodym osobom pomoc w zakresie poruszania się po rynku pracy i zakładania własnej działalności gospodarczej, doradzamy przy wyborze uczelni wyższej, jak i zgłębieniu tajemnic studiowania. Wymianę doświadczeń realizujemy poprzez prowadzone przez nas szkolenia, warsztaty, dyskusje oraz imprezy medialne, do jakich zaliczają się targi pracy.

Ostatnio organizowane przez nas szkolenie odbyło się w dniach 27–28 listopada, jedno z zakresu efektywnego poszukiwania pracy, drugie z zakresu samo-

zatrudnienia. Wszystkich chętnych serdecznie zapraszamy na kolejne. Szkolenia są bezpłatne, a zapisywać można się telefonicznie, osobiście lub e-mailem.

O wszystkich organizowanych przez nas szkoleniach można dowiedzieć się z naszej strony interneto-

wej www.bkpiast.prv.pl lub pytając w naszym biurze mieszczącym się przy ul. Mikołajczyka 5 w pokoju B3 lub dzwoniąc pod numer 400 62 77). Biuro czynne jest w godzinach:.poniedziałki, środy i czwartki od 10:00 do 15:00; we wtorki i czwartki od 10:00 do 17:00. W naszym biurze można otrzymać bezpłatne poradniki Jak efektywnie zaistnieć na rynku pracy oraz Jak założyć własną działalność gospodarczą. Serdecznie zapraszamy!!

Anna Szmigielska

Zlewy 2004

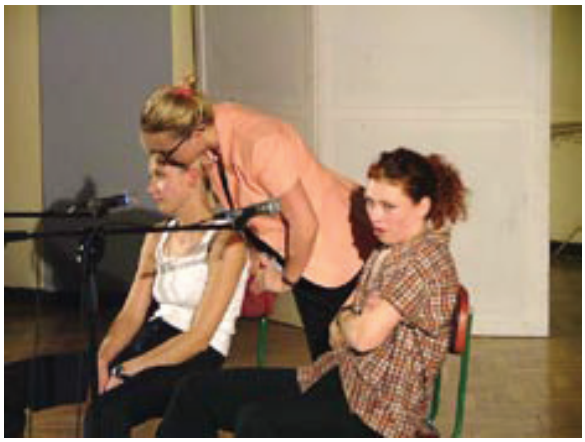

W dniach 3 i 4 listopada br. już po raz dziewiąty odbył się Przegląd Kabaretów Studenckich „Zlewy 2004". Publiczność przyzwyczajona do występów kabaretów z „najwyższej półki" również w tym roku nie mogła czuć się zawiedzona.

W trosce o wysoki poziom organizacyjny, jak i doznania kulturalno-rozrywkowe przegląd zorganizowano w auli im. Oswalda Matei przy ul. Katowickiej.

Już w pierwszym dniu ogromną dawkę humoru zapewnił jedyny i niepowtarzalny kabaret SZUM z Zielonej Góry, którego skecze o Damach przy drodze czy Resocjalizacji, na samo wspomnienie bawią do dziś.

Stowarzyszenie Wspierania Kultury Akademickiej, Talentów i Promocji Ludzi Młodych „Start" – współorganizator imprezy, zgodnie ze swoją nazwą zadbał, aby tego wieczoru, u boku wymienionych gwiazd mógł się zaprezentować opolski kabaret CEGŁA, którego skecze mogliśmy już podziwiać w roku ubiegłym. Tegoroczny występ tej młodej grupy potwierdził znaczny rozwój i coraz większy profesjonalizm, a skecz o Pi i Sigmie na długo pozostanie w naszej pamięci.

W drugim dniu przeglądu jako pierwszy wkroczył na scenę kabaret HLYNUR, który wystąpił w roli supportu przed gwiazdą wieczoru, jaką bez wątpienia była zielonogórska grupa HRABI. Niezwykłe doświadczenie sceniczne i niesamowity kontakt z publicznością sprawił, że prezentowany program Terapia wywoływał u wszystkich salwy śmiechu na przemian z aplauzem.

Całość imprezy poprowadził Jacek Kaczor, który równie sprawnie zabawiał publiczność w przerwach miedzy występami.

Samorząd Studencki pragnie złożyć serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy okazali pomoc w realizacji tego przedsięwzięcia, a w szczególności prorektorowi ds. studenckich prof. **Stanisławowi Witczakowi** oraz Stowarzyszeniu START i **Karinie Zawadzie**.

Więcej zdjęć ze ZLEWÓW na stronie: www.samorząd.po.opole.pl

Przemek Skórski

Dlaczego woda jest najlepszym lekiem, czyli o znaczeniu metody Sebastiana Kneippa dla współczesnej medycyny

„Nie mogę wprowadzić żadnego innego środka leczniczego, który leczy pewniej od wody".
Sebastian Kneipp (1821–1897)

Wodolecznictwo rozwinęło się w XIX wieku, choć woda jako środek leczniczy nie była przecież wynalazkiem czasów współczesnych, gdyż już Hipokrates stosował wodę i wygrzewanie jako środek leczniczy. Niestety zapomniano o niej na wiele stuleci i dopiero tak naprawdę popularna stała się w dziewiętnastym stuleciu, kiedy to medycyna na stałe zaczęła posługiwać się wodą w leczeniu schorzeń, uznawanych dotychczas za nieuleczalne.

Stało się to za sprawą wielu hydropatów, którzy dokonywali coraz to nowych odkryć i badań w tym zakresie, przynosząc cegiełkę swych doświadczeń do „świątyni wiedzy". W przeszłości leczeniem ludzi zajmowali się jednak i tacy, którzy się jej nie uczyli, dlatego osoby takie nazywano lekarzami ludowymi. Nie posiadali oni fachowej wiedzy lekarskiej, a wiedza ich ograniczała się tylko do wyrywkowych wiadomości publikowanych w rozprawach lekarskich lub do własnego doświadczenia metodą prób i błędów. Mimo tych wielu braków, niektórzy z nich odznaczali się wysokim stopniem inteligencji, dzięki czemu potrafili zainteresować swoimi metodami wielu ludzi, w tym lekarzy.

Jednym z nich był Wincenty Priessnitz (1799–1851), rolnik urodzony w Gräfenbergu (obecnie Lázně Jesenik), wówczas w austriackim Śląsku. To właśnie dzięki niemu, po wielu latach oskarżeń o szarlataństwo, dyletanctwo i partactwo, ponownie zaliczono wodę do grupy środków leczniczych, a samego autora uznano „ojcem mokrych zawinięć". W. Priessnitz był nieświadomym współtwórcą współczesnej hydroterapii, a metody przez niego opracowane zostały docenione jeszcze za jego życia.

Zabieg wodoleczniczy: polewanie

Jego następcą, równie sławnym w tej dziedzinie był ksiądz Sebastian Kneipp, proboszcz z Wörishofen w Bawarii. Przez prawie 40 lat badał tajemnice związane z leczniczymi właściwościami wody, a opracowana przez niego metoda bardzo mocno nawiązywała do sposobu leczenia Priessnitza. Nie można jednak pomniejszać udziału samego Kneippa, który dokładnie opracował i opisał metodykę leczenia oraz sposoby kuracji wodnej, wydając swego czasu popularne dzieło pt. „Moje leczenie wodą". Jeszcze za życia autor doczekał się ponad 50 wydań tej książki, która stała się swoistym drogowskazem w rozwoju hydroterapii, bowiem znajdowały się w niej wskazówki jak uczyć hartować ciało oraz jak używać zimnej i ciepłej wody.

Choć woda była najważniejszym środkiem leczniczym, Kneipp jako pierwszy wystąpił przeciw przesądowi, jaki zrodził się za czasów Priessnitza, że tylko w zakładach wodoleczniczych właściwie używa się zimnej wody, gdyż postępują tam według odpowiednich wskazań. Udowodnił, iż aby dopomóc w leczeniu naturze stosowaniem np. zimnej wody nie potrzeba drastycznych zabiegów, lecz można to samo osiągnąć innymi sposobami. Innym z odstępstw było, że zabiegi wodolecznicze chorzy mogli wykonywać w domu, a także zmodyfikował polewania, które różniły się od wykonywanych przez jego poprzednika tym, że wykonywał je za pomocą oryginalnego przyrządu własnego pomysłu.

Kneipp, podobnie jak Priessnitz nie miał medycznego przygotowania, nie miało to jednak większego znaczenia, ponieważ aplikował zabiegi nie według rozpoznania, ale zgodnie ze stanem sił i reaktywności organizmu, bacznie obserwując pacjentów w czasie kuracji i zależnie od objawów modyfikował dawki i zmieniał rodzaje zabiegów. Ponadto przyjął założenie, że większość chorób powstaje w wyniku zaburzenia krwi; albo obieg krwi jest nieprawidłowy, albo są we krwi domieszki obcych składników, zawierających materię chorobotwórczą. Stąd zadaniem zabiegów wodoleczniczych było: rozpuścić, wydzielić (materię chorobotwórczą) i wzmocnić organizm. Do tego celu używał następujących zabiegów wodoleczniczych: okładów, kąpieli, pary, polewań, omywań, opasek oraz picia wody. Pary i ciepłe kąpiele z ziół stosował w celu rozpuszczenia, polewania i okłady w celu wydzielania, natomiast rolę wzmacniającą spełniały zimne kąpiele, polewania, zmywania i cały arsenał środków hartujących.

Rozwinął w ten sposób własną diagnostykę reakcji organizmu na bodźce wodolecznicze i sprawności ogólnej organizmu, a człowieka traktował jako jedność jego ciała i ducha ze wszystkimi siłami życiowymi i mechanizmami regulacyjnymi.

Jeszcze za życia spełniły się jego marzenia, bowiem metoda opracowana i opisana przez niego z biegiem lat żywo zainteresowała świat lekarski nie tylko w Niemczech, ale i na całym świecie. Jak mawiał sam autor „...w Pradze prof. Jerzek udziela rad według mojej metody,...a w czasie mego pobytu w Wörishofen w 1889 roku nawet Afryka i Ameryka miała swych przedstawicieli...".

Obok gorących zwolenników i następców nie brakowało też i przeciwników wspomnianej metody, głównie ze strony nieprzychylnych lekarzy, którzy podobnie jak za czasów Priessnitza, zarzucali autorowi szarlataństwo, mistycyzm i dyletanctwo. Podkreślali, iż Kneipp początkowo obalił przesąd o skuteczności leczenia zimną wodą stosowany przez Priessnitza, a następnie stworzył własny, o jeszcze większym zasięgu. Ponadto zwracali uwagę, że samo leczenie nie polega na bezmyślnym stosowaniu szablonu, jaki fantazja tego lub owego lekarza ludowego wymyśliła, lecz na pomaganiu naturze usuwaniem w sposób umiejętny przeszkód wyzdrowienia.

Co więc było tak wspaniałego w tej metodzie, że zainteresowała tak szerokie grono pacjentów oraz świat lekarski?

Przede wszystkim była bardzo prosta, gdyż polegała na stosowaniu zimnej wody jako – jedynego środka leczniczego; chodzeniu boso po mokrej trawie i brodzeniu w wodzie – jako środka hartującego oraz ruchu na świeżym powietrzu – jako środka uzupełniającego. Zalecano przy tym dietę bogatą w jarzyny, a ubogą w mięso. Charakterystyczne dla zabiegów kneippowskich było również to, iż z reguły pomijały okolice ciała, w obrębie których znajduje się ośrodkowy układ nerwowy, a więc nie dotyczyły kręgosłupa i głowy.

Wodolecznictwo wg Kneippa posługiwało się więc zabiegami bardzo zróżnicowanymi pod względem siły bodźca termicznego, a duża liczba rodzajów zabiegów umożliwiała bardzo subtelne zwiększanie lub zmniejszanie działania bodźcowego zabiegu.

Istotą kneippowskiej metody wodoleczniczej było przede wszystkim dobieranie siły zabiegu do odczynowości organizmu pacjenta. Na początku kuracji stosowano zabiegi o słabszej sile działania, po czym w miarę rozwoju przyzwyczajenia zmieniano je na coraz silniejsze. Celem tych zabiegów było systematyczne powtarzanie ćwiczeń narządów i mechanizmów regulacyjnych. Siłę działania zabiegów wodoleczniczych wyznaczały również takie czynniki jak: temperatura wody, wielkość powierzchni ciała, długość czasu trwania zabiegu, jak również dodatkowe bodźce, w postaci np. wyciągów roślinnych.

Ponadto jak wspomniano wcześniej wodolecznictwo uzdrowiskowe wspomagane było często piciem mieszanek ziołowych ustalanych przez samego Kneippa dla każdego pacjenta indywidualnie, biorąc pod uwagę rodzaj schorzenia, oraz noszeniem specjalnej, lnianej „bielizny kneippowskiej", która stanowiła „zdrowe okrycie odpowiednie naturze".

Kuracja ta uwzględnia również naturalny rytm czuwania i snu. Już w pierwszym dniu kuracjusz proszony był o wczesne wstawanie i wczesne udanie się na spo-

Zabieg wodoleczniczy: zawijanie

czynek nocny, tak by mógł rano, między godziną 6–8 wykonać chodzenie boso po rosie, lub oblewanie ciała, a następnie powrócić do łóżka w celu wywołania naturalnego ciepła.

W ten oto prosty sposób stworzył Kneipp podstawy dzisiejszego lecznictwa uzdrowiskowego, które obok głównego czynnika, jakim było stosowanie zimnej wody, wykorzystywało także walory klimatyczne, zmianę otoczenia, ruch na świeżym powietrzu, dietę, higieniczny tryb życia i spokój psychiczny.

We współczesnych czasach istnieje na całym świecie siedem dużych ośrodków uzdrowiskowych i około 120 sanatoriów, w których stosuje się w hydroterapii metodę Kneippa, wykorzystywaną przede wszystkim w prewencji schorzeń somatycznych i psychicznych. Obecnie tradycyjna terapia Kneippa proponuje ponad 130 różnych zastosowań m.in. obmywania, polewania, okłady, zawijania i kąpiele, podczas których bodźce mogą być dobierane indywidualnie i bardzo precyzyjnie.

Zatem jak widać słynne zdanie wypowiedziane przez Kneippa ponad 100 lat temu, którym rozpoczęliśmy dzisiejsze rozważania, nic nie straciło na aktualności. Obecnie wiemy, że woda pod wieloma względami jest po prostu zdrowotnym żywiołem. I co najważniejsze zostało to udokumentowane naukowo, gdyż najnowsze badania niezbicie dowodzą, że zimne i gorące bodźce stanowią idealny trening dla naczyń krwionośnych, nerwów, skóry oraz narządów wewnętrznych.

dr Mariusz Migała
Katedra Nauk Humanistycznych WWFiF

Literatura

1. Dwie księgi Hipokratesa: I. O powietrzu wodach i okolicach, przeł. Henryk Łuczkiewicz, Warszawa 1890.

2. Jankowiak J.: Fizykoterapia, Warszawa 1954.

3. Jasiński W.: Priessintz, Likli, Kneipp, Lwów 1895.

4. Kneipp S.: Moje leczenie wodą, wyd. XIV, tłum. J.A. Łukaszkiewicz, Kempten 1903.

5. Muldner-Nieczkowski P.: Sebastiana Kneippa leczenie wodą, Warszawa 1986.

6. Straburzyński G.: Wodolecznictwo, w: Fizjoterapia, Warszawa 1986.

7. Straburzyński G., Straburzyńska-Lupa A.: Wodolecznictwo, w: Medycyna fizykalna, Warszawa 1997.

Politechnika Opolska

2005

II Kampus Politechniki Opolskiej – wizualizacja

www.po.opole.pl

STYCZEŃ

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
53						1	2
1	3	4	5	6	7	8	9
2	10	11	12	13	14	15	16
3	17	18	19	20	21	22	23
4	24	25	26	27	28	29	30
5	31						

LUTY

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
5		1	2	3	4	5	6
6	7	8	9	10	11	12	13
7	14	15	16	17	18	19	20
8	21	22	23	24	25	26	27
9	28						

MARZEC

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
9		1	2	3	4	5	6
10	7	8	9	10	11	12	13
11	14	15	16	17	18	19	20
12	21	22	23	24	25	26	27
13	28	29	30	31			

KWIECIEŃ

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
13					1	2	3
14	4	5	6	7	8	9	10
15	11	12	13	14	15	16	17
16	18	19	20	21	22	23	24
17	25	26	27	28	29	30	

MAJ

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
17							1
18	2	3	4	5	6	7	8
19	9	10	11	12	13	14	15
20	16	17	18	19	20	21	22
21	23	24	25	26	27	28	29
22	30	31					

CZERWIEC

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
22			1	2	3	4	5
23	6	7	8	9	10	11	12
24	13	14	15	16	17	18	19
25	20	21	22	23	24	25	26
26	27	28	29	30			

LIPIEC

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
26					1	2	3
27	4	5	6	7	8	9	10
28	11	12	13	14	15	16	17
29	18	19	20	21	22	23	24
30	25	26	27	28	29	30	31

SIERPIEŃ

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
31	1	2	3	4	5	6	7
32	8	9	10	11	12	13	14
33	15	16	17	18	19	20	21
34	22	23	24	25	26	27	28
35	29	30	31				

WRZESIEŃ

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
35				1	2	3	4
36	5	6	7	8	9	10	11
37	12	13	14	15	16	17	18
38	19	20	21	22	23	24	25
39	26	27	28	29	30		

PAŹDZIERNIK

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
39						1	2
40	3	4	5	6	7	8	9
41	10	11	12	13	14	15	16
42	17	18	19	20	21	22	23
43	24	25	26	27	28	29	30
44	31						

LISTOPAD

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
44		1	2	3	4	5	6
45	7	8	9	10	11	12	13
46	14	15	16	17	18	19	20
47	21	22	23	24	25	26	27
48	28	29	30				

GRUDZIEŃ

Tydzień	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
48				1	2	3	4
49	5	6	7	8	9	10	11
50	12	13	14	15	16	17	18
51	19	20	21	22	23	24	25
52	26	27	28	29	30	31	

POLITECHNIKA OPOLSKA, ul. S. Mikołajczyka 5, 45-271 OPOLE, tel. 0 77 400 60 00, fax 0 77 455 60 80

Tyle światła ziemię rozjaśnia;
zapomnijcie, ludzie o waśniach!
Niechaj każdy nie pamięta złego,
niechaj z chlebem biegnie do bliźniego!

Radosnego świętowania Narodzenia
Bożego oraz pokoju i wszelkiego dobra
w nadchodzącym Nowym Roku

życzy

Redakcja